

mallorca socialista

MAIG

El full de l'ull orb

Aquest ull orb voldria, d'alguna manera en nom dels qui feim "Mallorca Socialista", donar la benvinguda a una nova publicació que sorgirà a Mallorca. Des d'aquesta secció desitgem al PSOE, i la seva publicació "Les Nostres IL·LES" sortir en aquesta experiència i que algun cop puguin subsistir tant com nosaltres.

Emperó... —aquest ull orb sempre té un emperó— malgrat pensem que en certa manera aquesta publicació pugui fer aportacions vàlides hem de fer una vegada més la nostra denúncia —denúncia crítica i formal i no potadeta— perquè el PSOE segueix pecant d'amalgam, i a un dels llocs on va mostrant més els seus de la seva ambigüetat és en el tema de la llengua. La postura fàcil i poc precisa de mantenir un plurilingüisme fa seguir donant al castellà la seva superioritat i oficialitat, deixant por al català allò casolà. En el llarg camí cap a la normalització lingüística qualsevol balada és seguir fent el joc al contrallim i anques encara cap a l'oficialitat del català. I aquesta lluita, iniciada anys enrere, ara més que mai no pot ésser descuidada quan iniciem el camí cap a la redacció de l'Estatut d'Autonomia, on no s'han de poder admetre ni vacil·lacions ni dubtes.

Malgrat tot, aquest ull orb reitera la seva voluntat i desig perquè la ventura acompanyi la nova publicació i pugui ésser sostinguda política i econòmicament... com ho feim a casa nostra. Sort.

mallorca socialista

Publicació del Partit Socialista de Mallorca

Responsable-Coordenador:
Rafel Oliver Piquillén

Consell de Redacció:
Antoni I. Alomar
Joan Perelló Ginard
Damià Pons Pons

Col·laboradors:

Joan Adrover, Miquel Adrover, Víctor Alomar, Jaume Armengol, Miquel Alenyar, Guillem Adrover, Bartomeu Barceló, Víctor Bonnin, Margalida Bujosa, Llorenç Capella; Margalida Capellà, Juan José Cano, Jordi Carbonell, Joanot Colom, Jaume Corbera, Assumpció Cortés, Climent Garrau, Eberhard Grosska, Pere Jofre, Miquel Llambies, Josep Maria Llompard, Isidor Mari, Vicenç Metes, Santiago Miró, Jaume Morey, Andreu Murillo, Bartomeu Mestres, Bartomeu Mulet, Mateu Morro, Andreu Oliver, Gabriel Oliver, Jaume Obrador, Tomàs Payeres, Damià Ferrà Pons, Pere Sampol, Antoni Serra, Sebastià Serra, Jaume Sureda, Joan Tortella, Francesc Trobat, Jaume Vidal.

Corresponsal a Catalunya:
Víctor Bonnin, Ina Martínez

Corresponsal del País Valencià:
Antoni Ortega

Coordenador de Presència i Opinió:
Gabriel Florit

Fotografies:
Arxiu Mallorca Socialista, D.M., Pere Escalés.

Publicitat:
Biel Vich

Disseny, portada i fotografies:
Manolo Rivera

Edita:
Partit Socialista de Mallorca

Redacció i administració:
Carrer Temple, 7. Ciutat de Mallorca, Tel.
221414 - 221626.

Imprimeix:
Editores Balear, S.A.

Dipòsit Legal:
PM 511-77

Els escrits publicats pel "MALLORCA SOCIALISTA" no representen necessàriament la línia política del P.S.M., aquesta es manifesta únicament a l'editorial.

Al número passat ja mostràrem l'equip de futbol sala del PSM a Montuiri. No és que tinguem manies amb aquest poble, però, ens ho arribat aquesta altra foto de dues esportistes militants del PSM arribant a la meta del maratón celebrat en aquest poble. I és que a Montuiri s'ho han pres molt seriosament en això de la condició física dels afiliats: aviat guanyarem de massa els altres partits, almanco a córrer.

Llibertat d'Expressió: Si o No?

Llibertat d'Expressió! Si o no: en què quedam? Es que hem d'estar sempre amb l'ai al cor cada vegada que escrivim alguna cosa? Davant tant de processaments a periodistes, entre els quals el mallorquí Santiago Miró, no podem restar més que preocupats per aquesta Democràcia. I, hem de pensar, per tant, si només és una Democràcia per a segons qui i per a segons qui.

EL PSM DAVANT EL PRIMER DE MAIG, FESTA DELS TREBALLADORS

—Dia 30 d'Abril a les 10.15 del vespre. Multicines Chaplin presentació i debat de "Sacco e Vanzetti". Preu especial 100 ptes.
—Dia 1 de Maig a les 12 hores. Manifestació Unitària a Ciutat.
—Dia 1 de Maig a les 14.30 hores dinar de germanor per a militants, simpatitzants i familiars. Avisau els interessats al 22-14-14 o 22-16-26.

CARTER, KHOMENI-OTAN-BASES

L'home més poderós, diuen, de l'Occident a hores d'ara encara deu estar provocat d'arreglar el ridícul davant els seus electors a Amèrica i de justificar la mala passada als seus socis europeus, per la patinada de la fracassada intervenció militar iraquí a l'Iran.

I nosaltres, aquí, com els mateixos hostatges, sempre al mig dels interessos dels blocs imperialistes —com els kurds, acusats per Khomeini d'haver ajudat als ame-

ricans— i un altre pic a la nostra badia de Ciutat un portaavions d'atac americà i encara a Madrid ens volen aficar a l'OTAN per fer-los de base.

I tot en mans d'un carter qual-sevol, per les seves eleccions presidencials i per defensar el sosteniment —passat, present o futur— de qualsevol de les dictadures del sistema imperialista USA al món.

FORA BASES, FORA TRACTATS BILATERALS, FORA OTAN.

LLEGIU

ÚLTIMA HORA

DUES EDICIONS DIARIES

Als lectors

D'ençà aquell mes de setembre de l'any 77 en que iniciàrem la publicació de "Mallorca Socialista" presumptament destinada al fracàs, ens hem superat dia a dia, a fi d'ésser puntuals a la nostra cita i anar oferint les millores tant tècniques com de redacció que es van observant a cada número. A les habituals seccions s'hi han afegit altres durant els darrers números com "Presència i Opinió. Parlen els pobles", i les que ja presentam en aquest número de "Ecologia" i "Cultura Popular", així com noves col·laboracions ja fixes d'arreu dels Països Catalans, incorporant en el proper número la de "Llibres". Ens esforçam dia a dia per a que la millora no sigui debades i poder arribar a tots els racons de la nostra Mallorca.

En certa manera, i a fi de celebrar aquest proper tercer aniversari, hem iniciat des de la nostra revista una sèrie d'actes públics que ens ajudaran a la nostra difusió. En aquest sentit hem començat el cicle "ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ" amb una primera taula rodona entorn al tema de "La premsa avui" a la que seguiran altres debats públics, així com recitals i altres activitats. No cesarem, doncs, en aquest esforç de continuïtat, i en espera que es segueixi notant.

mallorca socialista

EL IV ENCONTRE D'ESCRITORS EN LLENGUA CATALANA A MALLORCA

Entre el desencís i l'esperança

Els propers dies 1, 2, 3 i 4 de maig se celebrarà el IV Encontre d'Escriptors en Llengua Catalana al monestir de La Real. El primer se celebrà l'any 1976 a Gandia (La Safor), al País Valencià i va servir perquè la seixantena d'escriptors aplegats decidís quin seria la nostra col·laboració amb el aleshores naixent Congrés de Cultura Catalana. El II Encontre se celebrà a Mallorca, en el marc dels actes de cloenda del Congrés de Cultura Catalana, i va significar la creació de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, actual plataforma sindical que representa els escriptors del Principat de Catalunya, del País Valencià i de les Illes. El III Encontre se celebrà l'any 1979 a Barcelona, en el marc de les leres Jornades del Llibre Català en les quals editors, llibreters i escriptors vàrem reivindicar la creació d'un organisme autònom que regís la vida i la política del llibre català. Un organisme autònom de la Generalitat de Catalunya, però també del Consell General Interinsular i del Consell del País Valencià.

En la situació anormal que pateix la nostra cultura comuna, fruit de la anomalia política que viuen cadascun dels nostres Països, els Encontres d'Escriptors representen una voluntat de posar en comú el nostres problemes i de buscar-ne junts les solucions a curt termini —increment de la lectura en Llengua catalana, foment de la creació literària, protecció dels interessos culturals i materials dels escriptors, presència internacional de la nostra llengua i literatura—, d'ebossar les solucions a llarg termini —la cultura en Llengua catalana com a única cultura del Principat de Catalunya, de les Illes i de l'àmplia zona catalano-parlant del País Valencià, amb la presència igualitària, solidària i vinculant de les senyes pròpies d'identitat de cadascun dels Països.

En aquest sentit, el programa del IV Encontre d'Escriptors en Llengua Catalana que s'inaugurarà oficialment el dia 2 de maig a les 11 h. del matí al Monestir de La Real, es compon de tres grans apartats. D'una banda, el coneixement de les pròpies senyes d'identitat, amb dues conferències: "Aportació dels poetes insulars a la literatura en Llengua catalana", a càrrec del professor universitari i poeta mallorquí Jaume Vidal Alcover i "Aportació dels narradors insulars a la literatura en Llengua catalana", a càrrec del també professor universitari i crític Guillem-Jordi Graells. D'altra banda, un tema de reflexió i defensa professional: L'escriptor en Llengua catalana davant la difusió de la seva obra", amb comunicacions d'Antoni Serra, Maria-Antònia Oliver, Josep Fauli, Joaquim Carbó, Josep-Lluís Seguí, Associació de Joves Escriptors en Llengua Catalana, Jaume Fuster i David H. Rosenthal, sobre aspectes que van des de les relacions amb els editors fins al llibre infantil i juvenil, passant per les revistes literàries, l'estat actual de la crítica o les traduccions del català a altres llengües. Finalment, dedicarem una part del IV Encontre a la recuperació de la nostra memòria col·lectiva: ens traslladarem a Sant Llorenç Descardassar i retrem homenatge a mossèn Salvador Galmés, creador de la narrativa moderna mallorquina i un dels primers i més importants narradors modernistes de la nostra literatura.

En els moments actuals de desencís que vivim a tot l'Estat i que també patim als Països Catalans —desencís provocat perquè la reforma política del franquisme ens està portant a un atac del qual cada cop se'n fa més difícil sortir-ne—, actes de retrobament i de discussió en comú dels problemes que ens afecten com a treballadors de la cultura representen una dosi d'esperança. Dosi si voleu petita però suficient per tirar endavant, en el difícil procés de recuperació d'una llengua i d'una cultura que ens han de definir cada cop més i que han de donar-nos una veu pròpia i una perspectiva nova davant dels problemes de tota la humanitat.

JAUME FUSTER
Secretari General de l'Associació
d'Escriptors en Llengua Catalana

EDITORIAL

UN PRIMER DE MAIG NACIONAL I POPULAR

Una de les més destructives pràctiques de la dictadura franquista fou el pillatge, constant i sistemàtic, de les reivindicacions populars i la seva aparent assimilació per tal de transformar-les en una demagògia verbalista i inoperant. L'observació val tant per a la lluita obrera com pel combat d'alliberament de les nacionalistes oprimides pel fetge unitarisme de l'època de Franco. Allà on hi havia un poble, una nacionalitat que pogués esdevenir conflictiva, el règim estimulava un folklorisme barater i inofensiu —allò que es deia "la política de los coros y danzas"— per tal de degradar dins un pintoresquisme arcaïtzant tot projecte d'alliberament nacional.

El franquisme no fou tan sols una reacció clàssica. El feixisme hispànic conegut com a Falange Española no venia —segons els seus dirigents— a conservar, sinó a transformar. A fer allò que es designa finalment com a "revolució nacionalsindicalista". Dins el Nou Ordre preparat per la Falange, es donava endavant una veritable revolució basada en un espanyolisme a ultrança i en la superació de la lluita de classes. Amb aqueixa fórmula màgica el feixisme hispànic semblava haver trobat una miraculosa "tercera via" entre la reacció de la dreta tradicional i el marxisme responsable de l'odi entre les classes. Els grups de poder que controlaven immediatament el sistema franquista trobaren en les quimeriques formulacions feixistes un aliat útil. La demagògia de la "revolució pendiente" tenia com a finalitat donar una canalització a la difícil situació de les classes populars sota el franquisme. L'aparell de l'Organización Sindical semblava instituir la preocupació oficial per trobar un marc destinat a eliminar els conflictes entre "productores y empresarios". El feixisme, a través dels demagogs de canvia blava, recorria la història i els textos del socialisme per apoderar-se de tot allò que li fos útil per a la seva gran estafa a les classes populars.

Es tasca de les classes populars de Mallorca recordar, en lluita llarga i difícil, tot allò que el franquisme destruí, amagà o degradà. Hem començat a recobrar la personalitat nacional de les illes. Seguint fermes en el combat per l'autogovern ple i immediat, amb institucions sòlides que ens permetran gestionar el nostre país i normalitzar la nostra llengua i cultura. I batallarem també a fi d'esborrar el rastre feixista que —talment el cavall d'Atles— corrompé la història, les idees i els mots d'un socialisme dins el qual lluitaren —i sovint moriren— els qui aixecaren la bandera d'una nova societat on no quedàs rastre de l'exploitació de classe.

Nosaltres volem un Primer de Maig per a Mallorca que sigui, tot alhora, "nacional i popular". Hem enterrat la ridícula fanfària franquista amb la seva retòrica exaltació del treball que, a través de la seva paròdia sindical, convocava anualment "los productores de España" a retre homenatge al faraó del Pardo. Ara no caurem en la trampa d'un Primer de Maig que es reduïxi a una repetició necànica —unitària o dividida, segons bufi el vent— de models forans. Hem d'anar a les fonts i recordar que la Segona Internacional, en el Congrés de París (1890), acordà precisament que el Primer de Maig se celebraria d'acord amb la realitat concreta de cada lloc: "Els treballadors dels diversos països realitzaran la manifestació en les condicions que les imposi la situació especial de cada país".

Urgeix que els nacionalistes d'esquerra elaborem de manera immediata una proposta imaginativa i arriscada per un Primer de Maig a Mallorca "nacional i popular". Fer arribar al més remot racó de l'illa el clam de la lluita obrera que hem d'impulsar sense defallença. I que en aquesta lluita totes les classes populars de l'illa —des del camp a la fàbrica, des de la fàbrica a l'hotel— s'hi sentin identificades. Canvi social i nacional alhora: una nova societat, una nova nació.

Divorci: La dreta exigeix el culpable

per: Magda Oranich (*)

Diuem que el divorci produeix molta mala, que trenca famílies... És clar que de moment no n'ha trencat cap de família, però ha produït molts problemes en una molt concreta: la família de la U.C.D. Per desgràcia nostra no l'ha arribada a trencar, almenys de moment, i sembla que per molt que discuteixin això no passarà. La U.C.D. és com una d'aquelles famílies tradicionals. Encara que no existeixi amor entre ells hi ha uns interessos econòmics, polítics i socials que estan per sobre de tot, i això els uneix fins... allà on els interessos arriben.

Així la situació, el poble segueix esperant que d'una vegada per sempre es reguli un dret elemental que té tota persona humana: el dret al divorci.

L'Estat Espanyol és un dels pocs al món que no té una Llei de divorci. La polèmica divorci sí, divorci no, ja superada arreu del món, està avui de plena actualitat. Una actualitat que ens fa recordar una vegada més, que si en 1939 el feixisme no hagués guanyat, aquesta situació no es donaria. En 1932, ja existia a l'Estat Espanyol una llei de divorci justa i progressista. Però un bon dia de 1939, els vencedors de la guerra civil varen dictar un decret que deia: "... siendo necesaria una derogación explícita de la Ley de Divorcio de marzo de 1932... radicalmente opuesta al profundo sentido religioso de la sociedad española... devolviendo así a nuestra leyes el sentido tradicional, que es el católico".

Avui encara seguim així. Malgrat que ha quedat ben demostrat que "el sentido tradicional y religioso" de la nostra societat no és aquell que el legislador franquista va voler imposar-

nos. Avui, el poble reclama una llei de divorci a l'abast de tota la població. Una llei que doni igualtat d'oportunitats a tots i que tinguí en compte l'especial situació de marginació que pateix la dona en aquesta societat.

La Constitució Espanyola de 1978 no anomena la paraula divorci (és en aquest aspecte tan ambigua com en tants d'altres), però sí parla de "dissolució" del matrimoni, que tècnicament pot representar divorci. Ara bé, el Govern de la U.C.D. està retardant cada vegada més la discussió d'aquest tema. No s'atreveix a manifestar-se en contra del divorci (l'experiència de la derrota de la dreta italiana li ha servit d'exemple), però tampoc s'enfronta als sectors més reaccionaris de la societat, que en el fons donen suport a la U.C.D.

El Govern no ha acomplert el seu propi calendari legislatiu, segons el qual, a l'octubre de 1979, el projecte de llei de divorci hauria d'haver entrat al Parlament. Només després de moltes discussions internes, ha remès al legislatiu, un projecte molt restrictiu. Mentrestant, ha votat en contra de tots els altres projectes de lleis de divorci més o menys progressistes que l'esquerra havia presentat. El mes de juliol ho varen fer contra el projecte comunista que va perdre per dotze vots. El mes de setembre contra el socialista que va ésser derrotat per vuit vots. Finalment, el mes d'abril el diputat nacionalista canari Sagayeta, va presentar el projecte de llei elaborat per les organitzacions feministes que va ésser rebutjat per 21 vots.

Hem de demana sovint si realment tindrà alguna vegada una llei de divorci. Jo estic convençuda que sí. El problema és quan la tindrà i quina

llei tindrem. Aquesta és la trampa de la U.C.D. En les diferents enquestes que s'han realitzat la població es pronuncia majoritàriament a favor del divorci. Per un partit electoralista com el partit del Govern no li queda altra remei que promulgar una llei de divorci. Rebutja, doncs, les lleis de l'esquerra i fa la seva pròpia. El punt principal de diferència entre uns i altres és clar: si es considerarà o no el divorci per mutu acord. La U.C.D. no l'accepta. El consens que tan bé li ha anat en altres aspectes no l'admet per el divorci.

Segons la llei de la U.C.D. cal sempre trobar culpables, cal fer pleita i més pleits traumatitzants per a les dues parts en litigi i sobretot per als fills. Cal, sobretot, conecionar la llibertat de dues persones que intenten decidir sobre la seva pròpia vida.

Tots sabem que en el Parlament espanyol la dreta té la majoria mecànica. Les perspectives no són gaire esperançadores. Cal, doncs, mobilització popular. Només així podrem obtenir una llei de divorci més avançada en el Parlament espanyol. Però caldrà també anar més lluny fins arribar al dia, que volem no sigui massa llunyà, en que tots els Països Catalans puguem tenir la nostra pròpia legislació.

(*) MAGDA ORANICH és advocada i periodista. Lluitadora del moviment de dones, du a terme una continuada tasca de conscienciació com a conferenciant arreu del Principat. Defensora de pressos polítics —entre ells Txiki— en els anys del franquisme. De l'any '73, amb els 113 de l'Assemblea de Catalunya. Fou el número 2 de la candidatura per Barcelona de Nacionalistes d'Esquerra.

DIFONDRE "MALLORCA SOCIALISTA" ES PARTICIPAR EN LA LLUITA DEL NOSTRE POBLE

VIATGE A CUBA

AMB

"MALLORCA SOCIALISTA"

Sortida segona quinzena juliol

PENSIÓ COMPLETA

PREU ESPECIAL: 69.000.- pts.

POSSIBILITAT DE PAGAR A TÈRMINIS

més informació Tel. 221626 de 17 a 21 hores

IMPORTANT PER A TOTS ELS INTERESSATS

Durant tot el present mes està oberta la inscripció definitiva per al viatge; tota persona que hagi fet, o no, la preinscripció cal que ingressi a compte del viatge la quantitat de 4.000 pts. per persona al compte corrent obert per tal fi, a la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de les Balears del carrer Ramon Llull de Ciutat, C/. c. 540.482 - 28 a nom de "VIATGE A CUBA AMB MALLORCA SOCIALISTA" fent constar el nom i adreça de l'interessat.

Si teniu cap dubte telefonau al 221626.

TELES MALLORQUINES I ROBA DE LLENGOS

a
CAN OLIVER

Carrer Victòria. 1
Tel. 631288 Soller

Sa primavera ha arribat a

En models exclusius de:

Antonio Ponze
Atasi
Bop
Escola
Enrique Caminal

Hit Parade
Margarita Nuez
Martela Brazzy
Nina Ricci
Portegaz

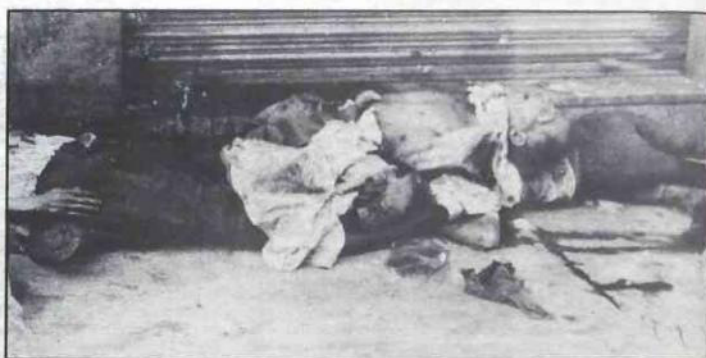
Pier Carden
Susana
Tanagra
Zebedia

S'oli boutique

Banc de S'oli
Rubi, 12 Ciutat de Mallorca

La crisi del capitalisme i el cas d'El Salvador

La situació que viu actualment la República d'El Salvador (21.000 qm².) i una població de 4.300.000 persones és un clar exemple de l'estratègia de l'imperialisme al Tercer Món per aconseguir el "reajustament" del capital en aquesta crisi d'acumulació. El canvi propiciat per USA fent caure el desgastat dictador Carlos Romero en la tardor de 1979, i posant al poder una Junta amb un programa socioeconòmic teòricament "progressista", respon a la necessitat de canviar la cara a les velles formes de dominació i a les relacions de dependència. El capitalisme pretén superar aquesta crisi actual (que no és exclusivament del petroli ja que la crisi existeix des de l'any 1967 en què començaren a minvar els guanys i els augments s'aplicaren el 73) a partir, per un costat, de la "periferia" (els països subdesenvolupats) i per altra part mitjançant la tàctica reformista de les silencioses i poc combatives organitzacions obreres del "centre" (els països desenvolupats), impedit qualsevol tipus de protesta popular a gran escala i garantint un mercat tranquil i "sà" per a una inversió de capital acumulat.

troamericans.

El dit esquema es centra en el foment quasi exclusiu —per part del capital i la classe dominant— d'exportacions a baix preu per ocupar d'aquesta manera un lloc en la divisió internacional del treball. Això suposa una major explotació de la classe treballadora en depreciar-se els salaris, permetent així un cost reduït de l'extracció de la matèria primera (fent-la més competitiva al mercat internacional) i l'intent d'eliminar les reivindicacions populars que sorgeixin com a una ferotge repulsió de l'Estat militar. Enfront de tot això, el poble salvadorenc té una via d'escapament: el panorama internacional certament confús; però aquesta solució, que comporta la radicalització de la lluita armada, és perillosa, fins i tot quan la guerrilla salvadorenc troba enrotllada per deu mil homes situats a la frontera amb Guatemala, les restes de la Guàrdia Nacional de Somoza a Honduras (al Govern del qual el Pentagó ha concedit la generosa suma de 12 milions de dòlars d'ajuda militar per a combatre els possibles efectes de "transmissió de situacions") i les forces repressives existents a l'interior del país. A part dels problemes relatius a la mateixa àrea geogràfica, la guerrilla salvadorenc s'enfronta a dos obstacles ben precisos i de caràcter diferent que minven la seva actuació convertint-se en una espasa de Damocles: per un costat, el sentit revolucionari d'entrar en una acció política-militar ofensiva i insurreccional que doni el cop de gràcia a la malparada Junta de Govern, aprofitant una conjuntura interna de descontentament general i sedimentació de les postures unitàries amb la Coordinadora Revolucionària de Masses; per l'altre, l'actitud premonitòria del Sr. Cyrus Vance d'enviar els "marines" si es produeix un cop guerriller que desestabilitzi l'Àrea del Carib. Amb Centramerica convulsiona (El Salvador, Honduras, Guatemala, i a més a més de la revolució de Nicaragua), i el creixement del sentiment independentista a les illes Martinica i Guadalupe, no hi ha dubte que la repulsa popular a l'imperialisme pot donar lloc a situacions paral·leles a l'òrbita de Sudamèrica. Per consegüent, la tàctica imperialista aboca les seves forces per evitar la revolució a El Salvador amb la finalitat d'impeir una nova Nicaragua que posaria en perill els seus interessos en aquesta zona. Els camins utilitzats pels Estats Units i els seus aliats són prou significatius: el finançament i entrenament de —a part de l'Exèrcit i la Guàrdia Nacional— grups paramilitars (ORDEN, UGB, BALANCE) de caràcter feixista; suport econòmic i militar a l'actual règim salvadorenc i a la Democràcia Cristiana; eliminació de les persones clau del sentiment popular com l'arquebisbe Romero, fent córrer per altra part notícies falses de morts de dirigents esquerres: és el cas de Juan Chacón (secretari general del "Bloque Popular Revolucionario") a qui l'ambaixada USA donà per assassinat. L'objectiu és clar: anihilar el moviment de masses sembrant el desconcert entre la població. Les solucions dràstiques de Carter al conflicte salvadorenc poden trobar-se en l'expedició del "marines" realitzant una espectacular acció com la de Santo Domingo, però pensant que aquesta alternativa és una

arma de doble tall quant a la credibilitat del binomi Carter/Drets Humans davant l'opinió internacional, davant la pròpia societat USA immersa en una campanya electoral, i al propi si de Latinoamèrica i les seves forces progressistes que potser reaccionin d'una forma no esperada i ofensiva (en uns moments problemàtics en què el moviment popular latinoamericà es refà de les derrotes sofertes, i torna a assestar cops als governs pro-norteamericans) enfront del panorama de la invasió militar en una de les repúbliques. En altre aspecte, l'administració Carter es submergeix en la curiosa dualitat de censurar l'intervencionisme militar soviètic a Afganistan, i defensar als quatre vents que envairà militarment El Salvador si la situació empitoreja pels interessos d'USA. Incongruència, no hi ha dubte.

Mentre no existeixi una solució radical que transformi en profunditat l'estructura econòmica i sobretot l'agrària, la lluita de masses continuarà, i el senyor Carter o el seu successor a la Casa Blanca no podran impedir-ho. El desenllaç de la crisi (no tan sols salvadorenc, sinó mundial) depèn en gran mesura del grau de lluita combativa i solidària de la classe treballadora tant del món desenvolupat com del subdesenvolupat. El capital, en aquesta fase de profunda crisi que travessa, en pot sortir bé com ja ho féu en altres ocasions (1873, 1929), i les mitjanes ajuden solament a la seva reestructuració i a crear una nova divisió internacional del treball que suposa, sobretot, l'explotació aferrissada de països tercermundistes com El Salvador.

Els acords entre la CECE i la UGT crec que s'han de veure des d'aquesta òptica, i el senyor Ferrer Salat —representant de la Trilateral— coneix perfectament l'abast que tindrà per al futur la rúbrica de Nicolás Redondo. Malgrat tot, el Tercer Món juga en aquesta crisi el pitjor paper i el més mal pagat, el de dur la càrrega de les contradiccions del sistema perquè al "centre" es produeixin invariablement les taxes de superbenefici. O sigui que, la superplusvàlua de la perifèria alimenta els països occidentals. D'aquesta forma es perfeccionen paulatinament els mètodes d'exportació de la crisi, els suburbis, les àrees perifèriques paguen el preu de la prosperitat econòmica de les metropolis. Les inversions en tecnologia en el Tercer Món augmenten, i comença la passa prèvia a la remodelació de la divisió internacional del treball impedit que les nacions subdesenvolupades generin un petit "arrancament" industrial que consolidi un mercat intern i acabi amb la dependència exclusiva de les exporta-

cions al món occidental. Important és senyalar la creació dels anomenats "subimperialismes", nacions tercermundistes com Brasil o la Índia, les classes dominants de les quals reben majors guanys a canvi d'un control polític-militar en les seves àrees geogràfiques. Per consegüent, el capitalisme utilitza unes línies mestres per a desenvolupar aquesta política que podem anomenar de "remodelat".

1.— Canviar els actuals càrrecs polítics i posar-ne d'altres més atractius políticament, però que defensen els interessos de les classes dominants. El cas de la Junta salvadorenc és la resposta de l'imperialisme als avanços populars.

2.— Reforçar l'estructura econòmica dels països sota la seva òrbita per seguir exercint un vampirisme econòmic: el préstec per part del gabinet Carter a la Junta salvadorenc és molt significatiu.

3.— Relançar unes "ajudes de cooperació militar" amb els governs perifèrics. Més de 10 milions de dòlars en equipament

militar ha enviat el Pentagó als coronels salvadorencs, els quals han sol·licitat de la "democràcia" de Barnes i Estels assessors militars per acabar amb les guerrilles. Totes aquestes xifres, són oficials i és de suposar que sota mà els dòlars segueixen arribant a les butxaques dels governs repressius centroamericans.

4.— La creació de subimperialismes ben armats que exerceixen la labor de policies de l'imperialisme central. Atenció a les actuacions dels governs de Mèxic i Brasil en la crisi de Centramerica.

La situació d'El Salvador es fonamenta en la crisi de la seva economia dependent, basada en el cultiu monopolístic del cafè, cotó i sucre per a l'exportació. L'espectre socioeconòmic s'enquadra en les inclinacions de les anomenades "catze famílies" per a sostenir-se al poder; i en la lluita dels obrers industrials, la debilitat mitja i el camperolet (que constitueix el 60 % de la població) per rescabalar-se del sistema econòmic que es pretén perpetuar a la república cen-

SEGON ANIVERSARI

DUIM DOS ANYS PROJECTANT BON CINEMA, EL QUE ENS VAREM PROPOSAR S'HA COMPLIT, OFERIR AL PUBLIC DE MALLORCA UNA PROGRAMACIÓ DE QUALITAT, DIFERENT, SÈRIOSA I QUALQUE VEGADA MOLT AGOSARADA.

1er CICLE GRANS MESTRES

DEL 8 AL 25 DE MAIG

INGMAR BERGMAN

Del 8 al 11

Del 16 al 21

Del 12 al 15

Del 22 al 25

LES PELICULES SON TOTES EN CASTELLA

Energia nuclear

Suècia ha dit no

Mentres que qualche diari local i la Televisió ens han informat, podria dir-se desinformat o enganyat, de que "Suècia havia dit si a l'energia nuclear", la veritat resulta que va eixer molt d'altra manera. Quin poder tenen els que volen fer nos passar gat per llebre! Quins interessos més antipopulars són els que fan córrer aquesta mentida!

Perquè Suècia va dir que no? El govern suec va oferir al poble la possibilitat d'un referèndum, en el qual hi havien tres propostes:

1.ª. Acceptació de l'energia nuclear amb determinades condicions.

2.ª. Acceptació de l'energia nuclear d'una manera provisional i reduïda —se suprimixen la majoria de reactors projectats— amb l'exigència que a partir d'ara l'energia nuclear sigui progressivament substituïda per d'altres fonts energèti-

ques.

3.ª. Negativa absoluta i des d'ara a l'energia nuclear.

Els resultats del referèndum varen esser: La primera resposta, el si condicionat, no més va obtenir el 18,7 % de vots.

La segona, que elimina centrals i requereix progressiva substitució per altres energies ha obtingut el 39,2 %.

I la tercera, és a dir la del no absolut, un 38 %.

Una vegada més ens han manipulat la informació, sense informació veraç no hi ha veritable democràcia, perquè s'impedeix a la gent de conèixer la seva veritable situació, i per tant se li impedeix de poder actuar a damunt d'ella, mentre que hi ha una pressió informativa parcial que coincideix amb els interessos dels explotadors i de les nuclears.

Carles Manera

Josep M.ª Espinàs, periodista i escriptor

"El poble català no en té prou amb aquest estatut"

Josep Maria Espinàs, un dels fundadors dels "Setze Jutges" —Agrupació de cantants creada el 1961 per tal de difondre la nova cançó i l'ús del català a la música lleugera— es prou conegut com a periodista i escriptor. Guanyador dels premis Sant Jordi, Joanot Martorell i Victor Català, des de fa quatre anys col·labora ininterrompudament amb el diari "Avui", on la seva secció "a la vora de..." es enormement popular. Va esser presentat a les eleccions al Parlament de Catalunya amb el nombre tres per la coalició "Nacionalistes d'Esquerra".

M.S.— Com valora vostè el resultat obtingut a les eleccions al Parlament de Catalunya?

ESPINÀS.— Jo considero bastant natural, car es una reproducció fidel d'allò que actualment es el país. La pujada de la Convergència i de l'Esquerra Republicana respon a un sentiment —potser difús, però existent a la comunitat— de intentar desmarcar-se d'una política oficial, espanyolista. Per el que fa al plantejament dret i esquerra, la cosa ja no es tan clara: quantitativament l'esquerra no ha retrocedit tant com s'ha dit, el que sí ha perdut es claredat de imatge.

M.S.— Donats aquests resultats i tenint en compte el minvat Estatut de que disposem, què podem esperar de l'actual Parlament?

ESPINÀS.— Com a ciutadans ho hauríem d'esperar tot: hauríem de creure capaç a aquest Parlament de desmuntar l'actual Estatut i muntar un altre de nou. Ara bé, si pensem fins on arribaran els nostres parlamentaris, jo no puc esser massa optimista, car penso que les barreres pesaran molt i que hom haurà de fer un esforç desproporcionadissim per obtenir petits resultats. Si es farà o no aquest esforç es el que no se. Jo voldria que hi hagués una empremta general dintre les forces parlamentàries per trencar aquest Estatut.

Posant de manifest des del primer dia, i tant si hom discuteix temes molt importants com d'altres d'aparent intrascendència, que el poble català no en té prou amb aquest Estatut.

M.S.— Davant l'elecció del president de

la Generalitat, quina seria la postura d'un Josep M. Espinàs com a independent dins el Parlament?

ESPINÀS.— Considerant que hi ha d'haver una Generalitat i un president, jo no donaria mai el suport a un home que d'alguna manera estigués condicionat per una política estatista, espanyolista. Dels que complissin aquesta condició, el meu vot aniria a aquella persona que tingués una ideologia més esquerrana.

M.S.— Quina significació té per vostè la presència de dos representants del Partit Socialista Andalus al Parlament Català?

ESPINÀS.— Aquesta presència no es gens satisfactòria per a mi, perquè es una prova de la incapacitat de l'esquerra parla-

mentària —malgrat els seus esforços— d'aconseguir una relativa catalanització de tota la població que ha vingut aquí. Per aquest motiu, la presència del PSA al Parlament de Catalunya es natural, però es una naturalitat que a mi no m'agrada.

M.S.— Si en Jordi Pujol es president, Max Cahner accedirà a la conselleria de Cultura. Afavorirà això el desenvolupament de la cultura catalana?

ESPINÀS.— Jo considero que aquest es un dels aspectes més positius del Govern que hom està anunciant, puix Max Cahner es un home que ha treballat durant molts anys per la cultura catalana. Es una persona eficaç, oberta a diferents ideologies i que ofereix, per tant, una garantia no d'esclavisme sino de voluntat d'ajuda a Catalunya quan es faci una política cultural, prescindint del pensament particular del individu del que partesci una determinada iniciativa.

M.S.— Tenint en compte que Nacionalistes d'Esquerra no tenen parlamentaris, de quin manera pensen treballar durant els propers quatre anys?

ESPINÀS.— Continuaran com varen començar. Com ja hem dit en repetides ocasions, Nacionalistes d'Esquerra no es va fundar per anar a unes eleccions, sino per començar a crear un moviment de base per tal de intentar sensibilitzar a una gent amb un radicalisme major que el que oficialment imperava. Havíem de utilitzar les eleccions com a plataforma de difusió per donar-mos a conèixer més ràpidament. Un cop passades les eleccions hem de treballar com abans ho feiem: examplant la base del moviment.

Ina Martínez

Pais valencià

El boiròs horitzó de l'autonomia

per Vicent Ventura

Sembla que els primers dies d'Abril són decisius per al procés autonòmic del País Valencià. S'acompleix un termini legal per passar o no a l'actual Estatut de la Constitució de l'Estat Espanyol en el que després d'haver-se pronunciat els ajuntaments, sempre que ho hagen fet més del 75 per cent, "provincia" per "provincia", s'hauria de pronunciar el poble, igualment "provincia" per "provincia". El poble, però, es quedarà sense l'oportunitat de dir "sí" o "no", perquè no hi haurà referèndum. Existeix en el procés autonòmic allò que els juristes anomenen "defecte de forma". Els juristes de la UCD, és clar, perquè els juristes de la Citedra de Dret Polític de l'Universitat de València, requerits pel President de la Diputació de València, Manuel Girona, creuen que s'han acomplert les normes establertes i s'ha de passar al referèndum.

La qüestió es planteja així. Els municipis amb majoria d'esquerra varen demanar, en les tres "provincies", l'Estatut per la via Constitucional de l'article 151. Els de majoria d'UCD i resta de la dreta semblava que varen demanar el mateix però en opinió dels juristes de la UCD —i ells ho saben ben bé perquè és el seu partit el qui va manar els "seus" ajuntaments que ho feren com ho varen fer— emparant una fórmula ambigua que ara els permet de dir "digo" on semblava que havien dit "diego". Eus ací el que varen demanar: "L'autonomia més àmplia possible amb el menor temps possible". I quin és l'autonomia més àmplia obtinguda en el menor temps possible? Està claríssim. Aquella a la que no s'oposa el Govern... de la UCD. Perquè si la porta de l'article 151 està tancada amb declaracions solenes de que no serà oberta i amb proves de que continuarà tancada, passe al que passe —és a dir, encara que passe lo que ha passat a Andalusia— quin és el camí més curt? El de l'única via disponible, o sia, la de l'article 143.

Des que la decisió de clausurar la via del article 151 va ser presa pel Govern, la UCD "regional" —que a casa nostra ho és per l'adició de la UCD de les tres "provincies" i no per la supressió del "provincialisme", que estan ben decidits a mantindre passe el que passe— no se cansa de dir-nos a tots que la via de l'article 143 i la de l'article 151 condueixen al mateix lloc. I és clar, no hi manquen els que es demanen: "el és el mateix una via que l'altra, i per què no ens deixem seguir la via del 151?". S'hauria de poder explicar que, malgrat el que diuen el Govern i la UCD, no és igual una via que l'altra. Per exemple, seguint la via de l'article 151 hi ha una possibilitat de Parlament —en el nostre cas de la Generalitat— elegit per sufragi secret, universal i directe, en el que la majoria no seria, probablement, de la UCD. Si l'esquerra s'hagués avingut a un sistema electoral en el que el triomf de la dreta ucdista estigués assegurat, s'hauria seguit així, però hi havia totes les probabilitats que fos a l'inrevés i es per això que han tancat la porta d'eixe camí.

La UCD ha negociat mesos i mesos sense la més mínima lleialtat, deixant oïr el temps per tal d'aconseguir que la qüestió autonòmica anara polítrint-se. Ho ha aconseguit amb l'ajut de l'impossibilitat d'una esquerra sense objectius clars al respecte. Una "falla" d'aquest any s'ha permès criticar vagament a la UCD segons em contem als que l'han vista: la de la Plaça Na Jordana. Es una "falla" amb moviment en la que el senador Brosseta —de la UCD, que es va apuntar a la Junta Democràtica en el temps just per integrar-se i l'oposició antifrancquista, camí que el PC del PV li va facilitar començar a treballar la Taula de Forces Polítiques existents— des d'un balcó del veïnet, estira i arrossega una corda amb la que empenya el pal de la cançanyera central per la que rellequen polítics de l'esquerra que volen arribar al din on hi ha l'autonomia. És allí, en efecte, l'home del segoní Abril Martorell —"perquè un —va dir Abril— no és d'on neix sinó d'on es fa", i ell encara que va néixer al País Valencià es va fer a Segòvia com a Pre-

sident de la Diputació, quan era Governador Civil i "Jefe Provincial del Movimiento" el Sr. Suárez— el qui dirigeix la col·locació d'obstacles en la carrera autonòmica amb l'eficàcia dels que tenen tot el poder per imposar-se. La carrera política del senador en qüestió està basada en la fidelitat a l'"amo" i consisteix en ser l'Honorable valencià, president al mateix temps d'una Assemblea que no volen ni denominar "Generalitat", integrats pels parlamentaris més als Diputats provincials el que li donaria la majoria a la UCD, és a dir, l'única Assemblea possible per la via de l'article 143. El senador Brosseta li és fidel, absolutament, el segoní Abril Martorell en tot i especialment en l'objectiu centralista de reduir al no-res el bon no-res que és qualsevol autonomia, sia la de l'article 151 o la de qualsevol altre de la Constitució "consensuada". Per al senador Brosseta les qüestions públiques es converteixen fàcilment en personals. Brosseta té una querrela amb l'esquerra parlamentària. Ell esperava que malgrat tot, malgrat la seva opció per UCD, l'esquerra li faria el joc com creia que li el feia en els temps de la Junta Democràtica. Això li haguera permès presentar als seus "senyors" de Madrid, i especialment al Sr. Abril, una victòria sense lluita. Confia haver liquidat la resistència dels nacionalistes que va intentar manipular, amb l'ajut de l'esquerra parlamentària. Pensava que a la UCD i a l'esquerra reformista els uneixen els mateixos interessos, és a dir, barrar-li el pas als qui consideren que l'autonomia no es

més que una etapa en el camí cap a l'alliberament nacional i de classe. Va intentar, per exemple, impedir que es celebrara al País Valencià el Congrés de Cultura Catalana i no haver-ho aconseguit ha estat el pretext per què trenca les seves relacions, distants però existents en altres temps, amb el nacionalisme.

Encara ara continua amb el mateix intent que ves a saber si trobarà eco o no en els partits parlamentaris. S'hauria de poder suposar que no, però tampoc es pot dir res definitiu. Se senten veus a l'interior del PSPV (PSOE) que parlen d'oblidar l'ordenació numèrica de l'article de la Constitució i fixar l'atenció amb els "continguts". Es tracta, evidentment, d'una ambigüitat que pot tornar-se contra els qui l'han formulada perquè, èquic es vol dir amb això? Creuen els qui ho diuen que la UCD admetria el mateix que es pot obtenir per l'article 151 però "recondit" per la via del 143? Es a dir, troquen els que diuen eixe coses, que la UCD està disposada a perdre les eleccions a un Parlament de la Generalitat si disposa de la via de l'article tancat a pany i clau? És el canvi de prescinclir de la via de l'article tancat a pany i clau? És el que creuen que se'ls pot enganyar? Enganyar als qui tenen el poder i poden exercir-lo tornant-se aniers del que hagen pogut dir, com ha passat amb lo de la via de l'article 151 que havien admès i ara neguen sense cap preocupació ni tan sols pel "preu polític" que els pot

(Continua en pàg. 15)

NOVETATS DE L'EDITORIAL MOLL

- Jaume SANTANDREU, CAMI DE COIX, Premi CIUTAT DE PALMA DE NOVEL·LA 1979
Manuel Santos Sánchez, RAPSODIA NOCTURNA, Premi CIUTAT DE PALMA DE POESIA 1979
Josep Roselló, BROSTEJAR L'AHIR, recomanat pel Jurat del Premi Ciutat de Palma de novel·la.
Antònia Vicens, PRIMERA COMUNIO
Ma. Antònia Oliver, FIGUES D'UN ALTRE PANER
Victòria Ramis d'Ayresflor, PETITES SUBTILSESSES I ENCARA MES COVERBOS
Josep Sureda i Blanes, APRENENTATGE I ROMIATGES DEL JOVE MIQUEL COSTA
Miquel Angel Riera, LA BELLESA DE L'HOMME
Gabriel Janer i Miquel Rayó, AUCELLS ESQUIUS
Pere Morey, RONDALLES PELS QUI LES SABEN TOTES
Pere Capellà, EL REI PEPET
Pere Capellà, SA PESTA

Són publicacions de l'EDITORIAL MOLL

Distribució: LLIBRES MALLORCA. Fortuny, 5. Palma.

S'ALBUFERETA, MOMENTS DECISIUS

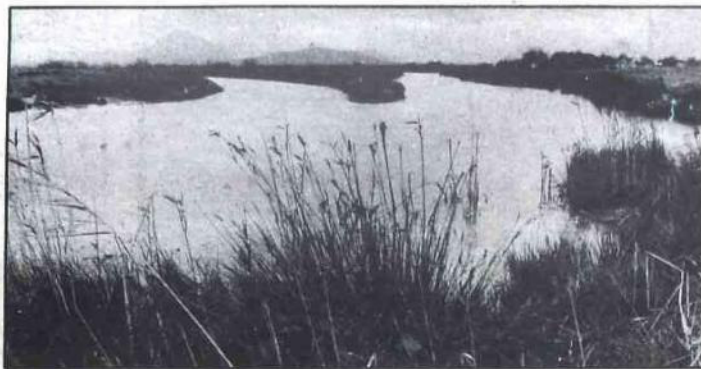
per Xavier Pastor (G.O.B.)

Molt aviat el projecte d'urbanització de S'Albufereta, ja aprovat inicialment per l'Ajuntament d'Alcúdia, amb els tres vots en contra dels regidors del PCIB i el PSOE, entrarà al seu període d'informació pública oficial, d'un mes de duració. En realitat, ara ja hi està, a informació pública, perquè encara que no ha estat publicada al Bolletí Oficial de la Província, sí que hi ha hagut una publicació prèvia als diaris, el que fa que, qualsevol persona que vulgui examinar el projecte, pot exigir-ho a l'Ajuntament que està obligat a mostrar-hi.

En aquests moments, en què la lluita per la defensa d'aquest boc de la nostra terra entra en una fase decisiva, una de les tasques del nostre Grup és la de refrescar la memòria col·lectiva dels ciutadans sobre els orígens de l'actual conflicte urbanitzador i sobre els valors ecològics i socials de S'Albufereta.

Aquesta maresma va restar allunyada de qualsevol polèmica, i desconeguda del gran públic, fins fa aproximadament un any i mig, quan una filtració procedent dels cercles urbanitzadors (i no de la Conselleria d'Ordenació del Territori, com ells creuen), va posar sobre avis al G.O.B., de la destrucció que se planejava sobre l'àrea humida, i el Grup va donar la veu d'alarma a través dels diaris, desencadenant una positiva, virulenta i antològica polèmica a la premsa, entre el representant de la companyia urbanitzadora estrangera, el misser Pep Rosselló, i diversos membres del G.O.B., amb alguna altra intervenció marginal. Era desembre de 1978.

La Comissió Provincial d'Urbanisme, conscient de l'atemptat urbanístic que s'estava a punt de cometre, va recomanar al darrer Ajuntament franquista d'Alcúdia que suspengués l'acceptació de Projectes d'Urbanització a la zona de S'Albufereta fins a la revisió del Pla General del municipi, i que a

aquesta revisió, aquests terrenys fossin qualificats com a no urbanitzables. L'Ajuntament, coherent amb tota la seva trajectòria, es va negar a complir aquesta recomanació.

Mentres tant, l'equip de la Conselleria d'Ordenació del Territori feia, a un Ple del Consell, una proposta d'obertura de l'expedient de declaració de Parc Natural a favor de les dues albuferes del nord de Mallorca. Aquesta Conselleria estava, aleshores, en mans del socialista Emili Alonso, que havia format el seu equip amb una absoluta manca de sectarisme, per les raons que fossin.

L'únic membre del PSOE que hi era inclòs era l'arquitecte Felip Sánchez-Cuenca. La resta de l'equip el formaven tres independents de diverses tendències d'esquerra: Manolo Cabellos, (arquitecte), Xesc Moll (economista, President del GOB-Mallorca) i com a Director General de la Conselleria, l'inolvidable i insubstituïble geògraf Albert Quintana. Junts varen intentar tirar endavant un programa d'Ordenació del Territori i Medi Ambient que als ecologistes del G.O.B. ens va semblar perfectament assumible, i que ja s'havia intentat materialitzar en una proposta de salvació de Sa Dragonera, que va fracassar davant del

partit majoritari. Al no acceptar tampoc la UCD la proposta socialista referent a les albuferes, els consellers del PSOE i els seus equips dimitiren, provocant la primera crisi de l'organ preautonòmic. Aquesta dimissió va esser molt criticada per la premsa, la UCD i els partits d'esquerra, que la qualificaven d'electoralista (faltava aproximadament un mes per les eleccions generals de març). Els ecologistes saludarem aquesta decisió com a honesta i coherent amb la política seguida fins aquell moment, quan s'ignorava la propera convocatòria d'eleccions.

Després, varen venir les municipals, la visita per part del nou Consistori a Port Grimaud (França), convidats pels urbanitzadors, les passejades amb el seu iot per les badies del nord de l'illa, i l'aprovació inicial del Pla Parcial d'Urbanització. Està clar que la política no té res que veure amb l'ecologia.

La importància ecològica de S'Albufereta no cal que sigui remarcada amb detall una vegada més. Ja n'hi ha prou, d'informes i estudis que demostren que aquesta zona és, junt amb S'Albufereta d'Alcúdia, es Salobrar de Campos, S'Albufera del Grau a Menorca, i Ses Salines d'Eivissa i Formentera, una de les àrees humides de més interès de les Illes Balears. La seva funció com habitat permanent d'auells que hi nidifiquen, o com etapa de descans durant les èpoques de migració de les espècies que viatgen per espècies adaptades per suportar e fins i tot aprofitar la salinització del substrat. Els joncs, les salicornies i el canyet hi són molt abundants.

El bosc de tamarers és tal vegada únic en Espanya. Degut a la riquesa en nutrients de les aigües, les microalgues formen un escaló tròfic que permet la presència d'una rica vida aquàtica de peixos i invertebrats, que serveixen d'aliment a més d'un centenar d'espècies d'aus que són presents a S'Albufereta. Entre les més importants, per la seva abundància o la seva raresa, hi són les fotes, els orvals, els suïssos i un parell d'espècies d'agrons.

Però tal vegada tant o més important que el seu valor ecològic i paisatgístic, està el valor social d'una zona més, de les poques que encara resten verges a les Illes, que vol esser destruïda i privatitzada en benefici del gran capital estranger. I això ho hem d'impedir entre tots. És important que cada una de les més de vint-i-set entitats (GOB, Societat d'Història Natural, OCB, Col·legi d'Arquitectes, PSM, CC.OO. Talaïot Corcat, JCI, PCIB, MCI, UGT, JEC-FJR, CSUT, USO, CNT, PTI, SLMM, P. Carif, GEM, JJSS, PCOE, LCR, Coordinadora d'AA.VV., SMOT, GAD, Grup Muntona...) que ja s'han manifestat en contra d'aquesta atemptat a la nostra naturalesa i al nostre poble, facin ús del període d'informació pública per interposar escrits d'impugnació oficial al projecte, i animin als seus militants a que facin el mateix a títol particular, i que continuïn atents per continuar la lluita si és necessari.

Només la mobilització unitària i el seny que esperam imperi a les institucions autonòmiques salvaran S'Albufereta.

Ciutat 21 d'abril 1980.

II Jornades d'Ecologia i Política

Conclusions sobre el tema: OTAN

1. Els assistents a les II Jornades d'Ecologia i Política adoptaren l'acord de caracteritzar l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord (OTAN), com a bloc militar agressiu al servei dels interessos dels Estats Units a Europa, Orient Mitjà i Nord d'Àfrica. L'OTAN, resultat directe de la política de "guerra freda" duta a terme els anys que següeren a la II Guerra Mundial, té actualment com a missió fonamental, per damunt qualsevol altra, de preservar els països membres de qualsevol intent de subversió interior.

2. Es considerà que si bé Espanya no pertany "de jure" a l'Aliança Atlàntica, sí que s'hi troba vinculada "de facto", a través dels acords bilaterals subscrits amb Washington.

3. La possible formalització del tràmit de la integració fou valorada en termes d'operació política dirigida a proporcionar la base material adequada per emprendre la modernització i transformació de les Forces Armades d'Espanya, així com igualment per justificar les activitats de construcció i ampliació de bases i instal·lacions militars.

4. Fou rebutjada, com a falsa, la pretesa incompatibilitat existent entre bases nordamericanes i ingress dins l'OTAN, en considerar que ambdues corresponen a estratègies definides i dictades amb criteris complementaris.

5. Dins l'ordre social, l'ingrés dins l'OTAN suposaria per força la consolidació i desenvolupament d'un model de societat militaritzada, autoritari, centralitzat, amenaçador de l'exercici de les llibertats individuals i col·lectives; valors tots aquests en oberta contradicció amb les més elementals aspiracions de les persones i grups ecològics.

6. Dins l'àmbit estrictament ecològic, foren considerats els riscos derivats de l'increment del nombre d'instal·lacions amb armes nuclears, que s'afegirien a les que ja hi ha (Torrejón, Rota, etc.), igualment com altres trastorns del medi ambient que acompanyen inevitablement el conjunt d'activitats militars: contaminació acústica prop de les bases aèries per mor de l'atterratge i envol d'avions, degradació d'ecosistemes a causa de maniobres i pràctiques militars, femers situats a llocs d'important concentració de tropes, etc.

Per tot això, els presents a les II Jornades d'Ecologia i Política, es manifestaren:

1. Per una política de neutralitat i no alineació per a l'Estat Espanyol, al marge de qualsevol bloc polític i militar existent o que pugui ésser constituït.

2. Radical oposició a l'ingrés dins l'OTAN, a la construcció de noves instal·lacions militars (Arlaneta a l'arxipèlag canari, Maó a les Balears, etc.) i igualment contra l'ampliació de les que ja són en servei.

3. Per l'obertura d'un debat públic que permeti a la població d'adquirir una idea precisa de quines són les conseqüències que es deriven de la incorporació d'Espanya a l'OTAN.

Sobre això, el suggeriment d'un Referèndum com a forma de decisió plebiscitària respecte de l'ingrés d'Espanya dins l'OTAN, quedà pendent d'aprovació, en funció d'una reflexió i d'un estudi més detallat d'aquesta proposta.

4. S'acordà d'adreçar-se a associacions, organismes i persones progressistes per aconseguir col·lectivament de situar al carrer el debat de la incorporació d'Espanya a l'OTAN i d'evitar que vagi sols pels conductes parlamentaris. En aquest sentit s'acordà de fer una crida especial als partits polítics d'esquerra, i a les organitzacions sindicals de classe perquè facin seva una actitud més coherent i activa.

5. Igualment s'acordà de posar un especial èmfasi en la sensibilització de la població dels llocs més directament afectats, en ésser ells els més directament interessats a protegir el seu patrimoni natural-immediat, i a partir dels quals pot generalitzar-se la mobilització.

6. S'acordà de dirigir-se als Ajuntaments amb majoria d'esquerres instant-los a que expressin, amb acords del seu Ple, el rebuig dels seus municipis respectius a l'ingrés d'Espanya dins l'OTAN.

Galerías Vicens

L'ARTESANIA DE ROBES DE LLENGÜES D'EL LABORACIÓ PRÒPIA DE POLLENÇA AMB PRESTIGI INTERNACIONAL

Carrer del Calvari, 10 — Pollença
Carrer Ca'n Berenguer — Tel. 53 04 50

El passat dia dotze d'abril va tenir lloc a la Plaça Major de Ciutat una festa organitzada pel Grup d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa per a celebrar la NO URBANITZACIÓ de Sa Dragonera. "Mallorca Socialista" participà de l'alegria en haver estat en tot moment a favor d'una Dragonera lliure.

C. O. P. E.
MALLORCA

RÀDIO POPULAR DE MALLORCA

és popular i és de Mallorca

Les baralles sindicals

per: Llorenç Capellà

L'any laboral no es pot dir que hagi estat un any de roses. En tot cas, s'ha aproximat més a un Via Crucis, que ha tingut la creu representada per l'Estatut del Treballador. Per altra banda, les desunions entre les distintes centrals sindicals han tenyit d'aspror les negociacions dels distintes convenis. Acab de llegir a una paret de Ciutat, escrit amb aïral, que la CNT amenaça Francesc Obrador, cas que firmi el conveni d'hosteleria. Confés que m'ha colpit el cartell. Obrador pertany a UGT i és un dels noms històrics del nostre sindicalisme actual. Tan i tan malament ho pot fer ara, l'home que era líder indiscutible fa uns anys, perquè hagi de ser amenaçat públicament per altres obrers? Vull afirmar que no defenso Obrador, perquè precisament d'ençà de la seva entrada a UGT no he seguit de prop la seva trajectòria. M'imagina que al llarg d'aquests dos anys d'uguetista n'haurà donada una de freda i una altra de calenta, però sigui com sigui em sembla molt arriscat condemnar d'una manera absoluta i radical l'actuació d'una persona que ha dedicat la vida a la lluita obrera. De tota manera les crítiques a Obrador no són úniques. Sovint els dirigents de les diverses centrals sindicals, acusen els que capitanejen les altres d'encaminar malament la lluita obrera i d'altres fineses semblants. Tot això fa que la patronal no malgasti forces fora temps. M'imagina que si el conveni d'hosteleria no és tan esplendorós com voldríem els obrers, no serà per culpa d'Obrador, sinó que serà per imposició d'una patronal que, veritablement, encarna l'oposició als desitjos de millora social de la classe obrera. Avui per avui però, la desunió fa més estralls dins l'obrerisme que la patronal. I l'escric, tot i sabent la impossibilitat d'arribar a la unitat sindical. Els sindicats compleixen la seva funció de ser corregides de transmissió d'un partit polític i la unitat possiblement no entra dins els seus objectius. A l'inrevés, tem que la divisió els apropi més a unes parcel·les de poder. Vet ací que a Mallorca el sindicat més coherent deu ser Unió de Pagesos i, en canvi, el PSOE no ha tingut escrúpols d'intentar de crear un nou sindicat. Ignor si ha desistit de la seva idea, però cas de portar-la a terme, a canvi d'assegurar-se una vot, faria un favor ben magre al camperolat mallorquí, ara unit entorn d'unes sigles. Així i tot no m'atreveixo a qualificar d'obstruccionistes als socialistes espanyols. Vull imaginar que per sobre les raons de partit i de nacionalitat, s'hi mou la voluntat de servir a la classe obrera. No poden admetre baralles quan acaban, de fet, de sortir de les ombres, encara que

l'hegemonia sindical - pensem que UGT i Comissions Obreres gaudeixen d'un potencial semblant i les amenaces de lluny una CNT que dia a dia troba un ressò més ampli a les reves victòries - portarà estrades de cambuix. Tot això a l'espera que maduri l'idea d'un sindicat nacional i de classe que, potser avui, trobaria predicament entre l'obrerisme mallorquí. De tota manera, cas de portar-se a terme la construcció de l'esmentat sindicat, s'ha de fer quan sigui possible palpar una opinió majoritària favorable a aquesta idea. Aquest possible sindicat no pot afrontar un fracàs inicial ni podria servir com a força disgregadora d'uns sindicats actualment forts. La classe obrera no se mereix que la manipulin ni que la divideixin. En canvi el cicle que ara tancam (maig del 79 - maig del 80) ha estat un any més de disgusts que d'alegries. Fruit dels encerts de la patronal? No. Decididament no. Cerquem els desencerts per casa nostra i tal volta aconseguirem que el puny estret de la reivindicació i de la unitat, sigui qualque altra cosa més que una pantomima.

1931 un primer de maig insòlit

El Primer de Maig de 1931 va arribar en plena eufòria ciutadana. Tan sols havien transcorregut dues setmanes des que, amb el simple joc d'una papereta electoral, s'havia instaurat la República i el Monarca començava l'exili a terres estrangeres. Aquell rei que uns anys abans presentava el Dictador Primo de Rivera al rei Víctor Manuel amb una frase històrica: "He aquí a mi Mussolini".

En aquell maig del 31 l'alegria del poble no tenia límits com vaig poder comprovar a Barcelona on, per aquelles dates, tenia la meua estància. Don Francesc Macià a la Generalitat, Lluís Companys al Govern Civil i Jaume Aiguader com a cap de l'Ajuntament s'havien proposat celebrar la festivitat sense cap trava, deixant que cadascú actués amb la més íntima llibertat. I, efectivament, la diada fou una manifestació de joia amb un atur complet no tan sols dels treballadors, sinó que es paralitzà tota activitat urbana. Tothom va vacar i tancaren els espectacles, els cafès, mentres no circulaven ni el metro ni els autobusos. D'aquesta manera no hi havia possibilitat de disfrutar més que improvisant cerques enmig de les places o ramblas avall. Precisament record que a Drassanes, prop del moll a on atracava el vaixell de Palma, un grup encapçalat per una formosa jove, anomenada la reina del barri xinès, es va despullar i es llançà a la mar seguida de dos companys. Un espectacle insòlit però que no motivà cap disonància entre els molts d'espectadors.

Una de les característiques d'aquella diada fou que no se sentí cap crit, ni cap reivindicació ni es va veure tampoc cap policia. Tot va transcorre sense una lamentació, encara que no faltaven els que es lamentaven sobretot de la falta de mitjans de circulació. Per això no podien allunyar-se massa del domicili.

Els successius primers de maig ja venen presentant unes formes menys pintoresques i apareixien les naturals preocupacions obreristes. També es va comprendre la utilitat de que els blocs d'espai estiguessin oberts per fer més placentera la festa dels treballadors. Però aquell primer de maig de la República és un dels records més impressionants que guardo de la joia multitudinària de tot un poble cara a un futur de pau que la traïció impossibilità.

Victor Alomar

PRIMER DE MAIG, CLASSE OBRERA I FRANQUISME

per Antoni Serra

La història del Primer de Maig és probablement la història de la lluita contra l'opressió contemporània de la classe obrera. I no vull dir, és clar, que història amb eruditó tots els Primers de Maig d'ençà que fou instituïda la jornada de lluita del proletariat internacional a París el 1889, passant pels fets de Chicago fins als nostres dies, sinó que la història detallada de lluites, de reivindicacions, de repressions i, al cap i a la fi, d'opressió que ha protagonitzat i ho patit la classe treballadora, sinó que com a manifestació de classe simbolitza una presa de posició i de conscienciació activa del treballador davant el capital, és a dir, del sector social que ostenta els privilegis del poder econòmic. És clar que amb el temps, a mesura que la jornada de lluita era assimilada o "admesa" pels poder polítics dels Estats i convertida en "Festa del treball" o de "San José Obrero", fins i tot, la finalitat original de la diada del Primer de Maig ha anat desvirtuant-se, però aquesta és una altra qüestió en la qual no entrarem, de moment.

Què representà durant el franquisme el Primer de Maig a Mallorca concretament?

A despit que a hores d'ara encara ens manca un treball metodològicament rigorós sobre la nostra classe obrera en els darrers quaranta anys, tenim aproximacions molt vàlides, a través de testimonis directes, com és ara el llibre de Llorenç Capellà titulat "Mallorca i el món obrer", encara que, ja dic, no tenim encara a l'abast l'anàlisi ob-

jectiva dels fets més representatius o significatius. Sabem la humiliació de l'obrer en els anys quaranta i cinquanta, els nivells d'opressió a que l'empresari el sotmetia sense amagar-se'n gots amb el suport d'una política essencialment repressiva; sabem també els canvis experimentats pel mecanisme econòmic i provocats per la massificació del turisme i pel sorgiment d'aquella indústria dita hostaleria; cal tenir presents les grans dificultats del món obrer per a organitzar-se i crear les pròpies estructures de lluita reivindicativa, justament a causa de l'atipisme "industrial" existent a Mallorca i de l'acció dels sindicats verticals que eren com la cotilla general i paralitzadora de la classe treballadora en mans d'un règim al servei del capital.

La història de la classe obrera de l'illa no ha estat una història gaire brillant ni espectacular, però no per això ha deixat de donar fe de vida, d'existència com a tal, ni d'aconseguir petites conquestes. Des d'aquelles vagues de l'Hotel Fénix i Acapulco fins a les de la constructora Finis-terre, devers la meitat dels seixanta, fins als intents més seriosos de crear estructures organitzatives pròpies (1967-68) hi ha l'evidència d'una voluntat ferma per part de l'obrer a l'hora de fer valer les seves reivindicacions. Així, quan es reuniren a l'aire lliure, dalt el turó de Na Burguesa, per a intentar formar l'embrí de Comissions Obreres (era el primer de Maig del 1967) o un any després a la concentració a un descampat de Sa Vileta, de

la qual sortí un nudi d'uns 40 obrers de la construcció, els treballadors aconseguiren una estructura molt primària de lluita organitzada.

Dificultats? Impediments? Tensions? Incomprensions? Tantes com vulgueu. Eren els anys d'obscurantisme i de desinformació -encara està per avaluar si ho ha deixat d'esser del tot- i dins la clandestinitat era molt bo de fer el sorgiment de brots ferocíssims disfressats d'internacionalisme proletari. ¿Fins a quin punt era factible la bona organització de la classe obrera a Mallorca, dividida en petites empreses, amb els obrers aïllats en blocs de feina dispersos? Evidentment, no ho era tant -relativament, és clar- com a les zones industrialitzades de l'Estat -Catalunya i Euskadi, per exemple-, on tant els empresaris com els obrers tenien darrera una tradició de lluita i d'organització, a més d'unes condicions objectives més favorables. I no comparem amb altres Estats europeus com França, Anglaterra, Alemanya, etc., on, a més, les organitzacions sindicals de les tendències més diverses eren reconegudes oficialment i no perseguides com passava a l'Estat espanyol. Malgrat l'evidència, aquests eren punts de discussió i de divergència que sovint restaven postposita. Però també aquesta manca forma part de la nostra història contemporània, és a dir, de la història de l'opressió de la classe obrera a l'illa. I, naturalment, també són part del significat del Primer de Maig.

Si heu de comprar cap electrodomèstic veniu a

"SUPERMERCADO DEL ELECTRODOMESTICO"

* CUINES, * NEVERES, * MAQUINES DE RENTAR, * TELEVISORS, etc.

Carrer Blanquerna, 53. - Ciutat de Mallorca

ELS
ESPECIALISTAS
AMB
ALTA
FIDELITAT

só professional,
televisió,
cinema,
discs

C/. Antoni Marques Marques, 4
Telf. 296174
CIUTAT DE MALLORCA

taula rodona amb CC.OO., UGT, USO, CSUT, UPM QUE FAN ELS NOSTRES SI

Com està el sindicalisme a les nostres Illes? Quina és la diferència entre les lluites obreres del temps d'en Franco i les d'ara? Es registra també en els obrers un descens davant les sindicals que els representen? A aquestes i altres qüestions responen avui per a "MALLORCA SOCIALISTA" un grup de sindicalistes mallorquins, coincidint amb la jornada mundial del Primer de Maig. Ells són José Mato de la CSUT, Marino de la Rocha d'USO, Manuel Cámara de CCOO, Joana Tugores de la Unió de Pagesos, Juanjo Quintero de la CNT i Francesc Obrador de la UGT.

* "La UCD no ha renunciat a formar el seu propi sindicat" (Manuel Cámara, CCOO).

M.S.— Cinc anys després de la mort de Franco, el sindicalisme espanyol ha pres diversos camins. La proliferació de sindicats obrers no ha contribuït de fet a una divisió de la classe obrera?

J. MATO.— Amb en Franco la classe obrera estava unida pràcticament entorn de CCOO, formant un sol moviment obrer que basava la seva lluita en la caiguda del franquisme. Després proliferaren altres sindicats, coincidint amb el naixement de la democràcia burgesa. Estic d'acord que la proliferació de sindicats divideix la classe obrera, però aquesta se sent encara més dividida per la pràctica que du cada sindicat: una pràctica burocràtica contra una pràctica de classe, assembleària i revolucionària que haurien de dur.

M. DE LA ROCHA.— Després dels anys de dictadura era un poc lògica aquesta proliferació de sindicats. Com és lògic que ara el panorama sindical es vagi reduint, de forma que tot treballador quedi enquadrat en una de les tres grans sindicals que jo pens

que quedaran: CCOO, UGT i USO.

M. CAMARA.— El sindicalisme espanyol no s'ha forjat després de la mort de Franco sinó en els anys anteriors. En no haver-hi una ruptura democràtica sinó una evolució del panorama polític, encapçalada per la burgesia, el seu principal objectiu, en un moment determinat, ha estat el de dividir el moviment obrer mitjançant la proliferació i promoció de sigles sindicals. CCOO ja intentà, des d'un principi, ésser un moviment obrer obert a tots els treballadors. Després de la mort de Franco es creà també la COS (Coordinadora d'Organitzacions Sindicals) que es va rompre per l'estratègia de la gran patronal, del govern i per interessos internacionals estranys al moviment obrer. La divisió és una realitat avui però no ho va ser en els anys anteriors a la mort d'en Franco ni en el 76 i 77. Sense unitat d'acció sindical, els treballadors avui estem en mans del gran capital que intenta cercar la seva sortida a la crisi a costa de la classe treballadora. Creim que aquesta estratègia del capital i del govern es

* "La UCD va veure que la UP la molestava massa" (Joana Tugores, de la UPM).

tà molt centrada a partir del seu programa econòmic, de l'Estatut del Treballador, de l'acord marc, i de l'estratègia de divisió del moviment obrer. Naturalment, UCD no ha renunciat a formar el seu propi sindicat, ja ho intentà a les darreres eleccions sindicals, i encara que aparentment faci costat a un o altre sindicat, es tornarà en moment determinat contra ells mateixos.

J. TUGORES.— Durant el franquisme, el pagès mai no s'havia unit entorn d'un sindicat. Existien únicament les antigues "Hermandades" a les quals anaven a pagar les seves quotes. A partir de la desaparició del dictador naixé, l'any 76, la Unió de Pagesos, que enclou tota la pagesia. Un sindicat molt diferent del clàssic sindicat obrer. Posteriorment, UCD s'entemé que la perjudicava i munta, a nivell estatal, els "Jóvenes Agricultores", sense representació a Mallorca, i dins les Illes l'Associació de Conradores.

M.S.— I el Front de Pagesos?

J. TUGORES.— No és un sindicat, sinó un moviment intern del PSOE. L'únic sindicat que hi ha al camp mallorquí i que ha demostrat prou que és la Unió de Pagesos.

F. OBRADOR.— Jo no crec que abans, amb en Franco, hi hagués unitat de la classe treballadora. Els qui en els darrers anys del franquisme visquérem tot el procés del moviment obrer érem conscients que en reunir-nos en la clandestinitat amb grans mesures de seguretat i amb el perill que suposava per a la nostra integritat i llibertat, de vegades ens dedicàvem a barallar-nos entre nosaltres i a criticar-nos. La unitat de que tant es parlava no existia. Hi havia, això sí, un objectiu comú però no la manera d'entendre'l. Per això pens que és infantil i em fa ganes de riure quan es diu que hem permès que el moviment obrer es dividís en tantes sigles per motius d'utilització de partits polítics. El que és ben clar són diverses línies estratègiques, com existien ja abans, per sortir d'aquesta crisi i per avançar cap a una consolidació de la realitat sindical. Per això pens que mentre ens dediquem a criticar-nos, sense fer un procés d'autocrítica cap a la unitat, no avançarem.

J. QUINTERO.— Crec que la classe treballadora està totalment desenganyada. Si el treballador no va als sindicats, i és evident que no hi va, és perquè hi ha hagut uns fets concrets que l'han allunyat.

M.S.— Sobre aquest descens, no creis que amb en Franco es lluitava millor?

J. MATO.— Hi ha, és cert, un descens per la situació política, econòmica i social del país. També un descens dels treballadors vers els sindicats, potser perquè la majoria d'ells s'han allunyat de la lluita contra els problemes que imposa el gran capital. D'aquí ve el descens. Els sindicats s'han burocratitzat, s'han limitat a dividir, oblidant-se d'anar a les arrels i de portar-hi la lluita. S'han convertit en simples organitzacions burocràtiques. De forma que els treballadors es troben dividits davant els

* "Hi ha una decepció dels treballadors respecte als sindicats" (Juanjo Quintero, de la CNT).

problemes per la despreocupació sindical. El que avui en cal és un sindicalisme revolucionari, que s'enfronti als plans del gran capital, assembleari i absent de burocràcia. Així ens ho plantejam nosaltres a la CSUT.

M. DE LA ROCHA.— Jo crec, també, que passarem per una època de confusió sindical i de minva en les afiliacions. Pens que és conseqüència de la pràctica sindical duta per les centrals majoritàries. Aquest descens sindical és també provocat per la politització de les centrals. En aquest país no s'arribarà a la unitat sindical mentre no hi hagi una despolitització dels sindicats.

M. CAMARA.— Jo pens que en temps d'en Franco no es lluitava millor que ara, el que passa és que el marc de la situació ha canviat. Llavors la lluita del moviment obrer estava molt centrada en la lluita per la llibertat i la democràcia. Hauríem de demanar-nos què pensen els treballadors respecte a la passa donada. Si s'ha avançat, si s'ha reulat o si estem aturats. Jo diria que no hem avançat prou, encara que el context polític sí que ha aconseguit qualche cosa en relació a l'època anterior, però no n'hi ha prou. Quant al descens dels treballadors en general és degut a la política miop de la UCD i a un intent

* "Els sindicats s'han burocratitzat" (José Mato, de la CSUT).

SINDICATS OBRERS?

Modera: Santiago Miró

ladors respecte
de la CNT).

capital per bloquejar
ent obrer i per reata-
bertats aconseguides.
mença motivat, idò,
pràctica política de
partits, però molt
ent per un govern i
D que és l'escola
del gran capital i que
els seus interessos.
s ha provocat per la
aprofundiment en la
ia i en el vertader
ne, emmarcat en
regressives.

GORES.— En temps
eco, la lluita no era
entre els paguesos,
limitaven a fer co-
de café o no sortien
s. Ara n'han sortit i
t moltes bufetades.
la referència al desen-
assegurar que si que
però no cara al sindi-
cap al govern. El pa-
decebut del govern.
ollons, jo vaig votar
perquè la majoria
va votat el "centre".
fot. En tornar-hi no
aré votar, votaré un
pel cap baix em de-

QUINTERO.— Jo vol-
star la meua discon-
amb les manifesta-
company Camara,
que amb en Franco
cops i empresona-
Fuc assegurar que
saltes, els anarquis-

matitzat massa"

UNIVERS DE T

tes, següent rebent troncs
i més de cent companys en
clara romanen a les presons de
la pseudodemocràcia.

F. OBRADOR.— Nosaltres,
com a UGT, creim que amb
en Franco no és que es lluita
millor o pitjor. S'hi lluitava
com es podia. En aquells mo-
ments els objectius globals
polítics prioritaris eren ende-
rocar la dictadura. Per això
hi havia repressió, però no per
això avui no n'hi d'haver a pe-
sar d'haver desaparegut aquest
principal objectiu. Avui hi ha
repressió en la lluita sindical
encara que les normes d'apli-
cació hagin canviat. Amb

en Franco l'únic objectiu de
lluita era contra la seva dicta-
dura, la qual cosa feia que la
unitat d'acció i la mobilitza-
ció tingués un calce més car-
regat d'emoció, però també
que fos més minoritària.
Quant al desencant, no crec
que n'hi hagi. Allò que passa
és que la situació econòmica
és molt diferent. La dictadu-
ra ens deixa un país total-
ment desfet comparant amb
Europa. En relació amb les
economies europees, abans
havíem anat com un vagó de
tercera en el tren d'Europa.
Avui s'estimen més de dei-
xarlo perquè els ve just d'es-
tirar els seus. Vull dir que si
Europa ens permetés de dur
la mateixa política que amb
en Franco, permetent l'emigra-
ció i exportant els desocu-
pats, ara tindríem dos milions
més de treballadors a
Europa que farien feina i re-
briem unes divises que sal-
vari la balança de paga-
ments, creant al mateix temps
un fals creixement econòmic.
Però la situació ha canviat i,
en lloc d'aquesta continuïtat
de la política econòmica fran-
quista, ens trobam amb una
repressió brutal com és la de-
sobocupació i la manca de
democràcia a les empreses.
Aconseguir avui una millora
econòmica i social en un con-
veni és infinitament més difi-
cil que durant la dictadura
perquè la situació econòmica
és molt diferent. Això fa que
la gent enyori un poc la situa-
ció d'abans.

M.S.— Promoure una vaga
o una lluita sindical per aconse-
guir un 16 per cent, quan la
lluita pujarà un vint o un vint-
cinc per cent els mesos que
vendran, no és menar al suï-
cidí la consciència de l'obrer
com a classe? Perquè els sin-
dicats es limiten a reivindicar

cions de tipus laboral, i en
deixen de banda d'altres molt
més importants com són ara
les polítiques? És que el pro-
letariat actual ja ha deixat de
ser revolucionari?

J. MATO.— Efectivament,
jo trobo que els sindicats no
s'han de limitar a demanar un
setze o un desset per cent dels
salaris o, encara més, allò que
augmentarà l'index de cost de
la vida. Vet aquí una mostra
de la burocràcia dels sin-
dicats. I aquí també entra el
partidisme. Cada estratègia de
cada sindicat tracte de dur a
lluitar per una hegemonia del
sindicalisme, amb la deterio-
ració de les condicions de vi-
da dels treballadors. Jo trobo
que els sindicats han d'enven-
tir la situació des d'una pers-
pectiva molt més ampla una
perspectiva política, cercant
també la transformació de la
nostra societat, cosa que no
s'aconsegueix amb la defensa
simplement d'un percentatge
més o manco més alt en el
sou. Cal que ataquem els
plans del gran capital. Hem
d'impedir que es consolidi.
Cal lluitar contra el capitalis-
me perquè s'obri pas l'emancipació

* "Per nosaltres tots els dies de l'any són Pri-
mers de Maig" (Juanjo Quintero, de la CNT).

* "Allò que ens empeny avui a lluitar per un
augment d'un setze per cent pot ésser el mate-
ix que el 1936 empenygué els obrers a agafar
les armes" (Francesc Obrador, de la UGT).

capació de la classe obrera,
cap al socialisme. Per això, cal
que lluitem amb unes altres
perspectives, com pot ésser
contra l'Església d'Espanya a
l'OTAN, al MCE, contra una
sèrie de lleis polítiques que
consoliden el capital i són
contràries als interessos de la
classe obrera: La Llei de vaga,
la llei bàsica de l'Ocupació,
l'Estatut dels Treballadors,
etc. etc. i lluitar contra la de-
sobocupació. Sinó el sindicat
torna groc i cau en el joc dels
interessos capitalistes.

M. DE LA ROCHA.— La
classe treballadora d'aquest
país no és que sigui més o
manco revolucionària que
abans. Jo pens que és el resul-
tat de tota una situació an-
terior i d'una crisi que vivim.
Unicament passa que les coses
en aquest país comencen a ra-
cionalitzar-se i consolidar-se a
poc a poc. Crec que una cen-

tral que demana el trenta per
cent no és una central més es-
querrana ni menys groga que
una altra que demana un
quinze per cent. Això no són
mesures vàlides per a una cen-
tral sindical. Cal molta més
serietat i no caure en el pa-
rany de demanar un trenta
perquè sabem que llavors s'ha
de rebaixar fins a un vint i en-
cara un hom es conformarà
amb un quinze. S'ha de dema-
nar més serietat a les centrals
sindicals. Les centrals sin-
dicals s'han de qualificar més
per la seva capacitat negocia-
dora. Això sí que és una me-
sura vàlida. De tota manera,
pens que un sindicalisme de
classe no és eminentment rei-
vindicatiu en limitar-se a de-
manar un augment de salari.
S'han de negociar també re-
duccions de jornada i condi-
cions de vida i feina. Però
tampoc es poden exigir grans
transformacions socials a un
moment de crisi perquè els
treballadors mateixos se sen-
ten més conservadors que en
els moments d'auge econòmic.

M. CAMARA.— Un sin-
dicat ha de tenir distints com-
ponents, un dels quals és la
lluita pel manteniment del
poder adquisitiu, sobretot en
un moment de crisi com la
nostra. Naturalment que no
podem caure en l'economis-
me. D'aquí la necessitat de
l'altre component, el social i
el polític. La consecució
d'objectius polítics per als
treballadors o la política
obrer. La mateixa autono-
mia reivindicada pels treballa-
dors serà diferent de la rei-
vindcada per n'Albertí o pels
partits de dreta. Vull dir amb
això que dins una central sin-
dical no hi pot haver un apoliti-
cisme neutral sinó que és
indispensable la lluita política
per transformar la societat.
Tots aquests components són
fonamentals per avançar, però
venen condicionats per la co-

amb un tretze o un setze per
cent quan això significa anar
morint-se cada dia una mica.
Nosaltres trobam que el camí
no és aqueix.

J. OBRADOR.— Jo pens
que allò que caracteritza un
sindicat revolucionari no de-
pen tant de la voluntat i dels
desitjos dels qui el formen, si-
nó de la situació objectiva
concreta. Allò que avui empeny
a lluitar per un setze per
cent els treballadors, pot ésser
la mateixa cosa que el 1936
va fer que molts d'ells agafas-
sin el fusell. Per nosaltres hi
ha una situació real, hi ha una
ofensiva del gran capital que
cerca de mantenir les seves
taxes de creixement i els seus
beneficis a costa dels treballa-
dors. Davant aquest fet, con-
traposam que una lluita revo-
lucionària i de classe passa per
manteniment del valor adqui-
sit i per l'oposició a les ma-
niobres del gran capital, a la
desocupació i a totes les lleis
que ens són contràries. De
manera que la nostra postura
no és senzillament econo-
mista.

M.S.— En aquesta situació
que heu exposat tan claram-
ent, quin és la millor ma-
nera de celebrar el Primer de
Maig?

J. MATO.— Naturalment,
la millor manera de celebra-
re-ho seria unitàriament, opo-
sant-nos frontalment a tots
els plans del gran capital, co-
sa que suposa oposar-se a
l'Acord marc, a l'Estatut dels
Treballadors, a la Llei Bàsica
de l'Ocupació, etc. etc.
Aquest és el motiu pel qual
no anirem al Primer de Maig
plegats amb UGT i CC.OO.,
de les que ens separen massa
coses, com l'Acord marc. Per
nosaltres aquest és un dia de
lluita contra el gran capital i
tots els seus plans del govern
d'UCD.

* "Avui la repressió és més sofisticada, concen-
trant-se en la desocupació i en la manca de de-
mocràcia a les empreses" (Francesc Obrador,
de la UGT).

* "Per arribar a la unitat sindical cal despolitit-
zar els sindicats" (Marino de la Rocha, de la
USO).

M. DE LA ROCHA.— Per
a USO la millor manera de
celebrar aquest dia és a través
de la unitat. Una unitat un
poc trista perquè passat
aquest dia ja ens tornem en-
vergar clotejades. Però tro-
bam que per un dia ho paga
d'oblidar-nos de totes les di-
ferències i lluitar plegats. Dis-
crepam, això sí, en la manera
com s'ha formulat la convoca-
tòria. Hauria d'haver sortit
dels sindicats i llavors haver-
s'hi afegit els partits i no vi-
cversa.

M. CAMARA.— Nosaltres
pensam que la convocatòria
és positiva. Aquest dia cal
ésser el màxim de conse-
quent que sigui possible i
practicar la unitat. És un dia
internacional dels treballadors
en el qual hem de sortir tots
junts a reivindicar una sèrie
de punts.

J. TUGORES.— Trobo que
s'ha de celebrar unitàriament
a la Plaça Major. Encara que
no s'ha de reduir a un sol dia,
sinó a tots els dies de tot
l'any.

J. QUINTERO.— Per no-
saltes, tots els dies de l'any
són primers de maig. I no és
cert que ens decantem com
diuen pesadament de nosal-
tres— de les altres sindicals.
Ens allunyen, en tot cas, els
seus plantejaments. Pensam
que les centrals sindicals no
hi ha un perquè hagin de
convocar una manifestació.
Els mateixos treballadors te-
nen prou capacitat d'autocon-
vocatòria.

F. OBRADOR.— Per no-
saltes el Primer de Maig és
una diada de lluita, per aconse-
guir, a part de les reivindi-
cacions tradicionals, la pròpia
d'una autonomia. Si és una
resposta massiva, pot signifi-
car un enfrontament clar a la
política del govern de la UCD
i un avanç dins la realitat il-
lural de les nostres illes.

SA XIMBOMBA

fabricació i maneig

Aquest instrument de darrers dies, en mans de gent entusiasta continua roncant —mig alegre mig trista, mig mel mig fel— durant aquesta llarga corema.

Sa ximbomba sona trista; madona, no la sentiu? És seiyal que no teniu aigordent per ximbombista.

Material

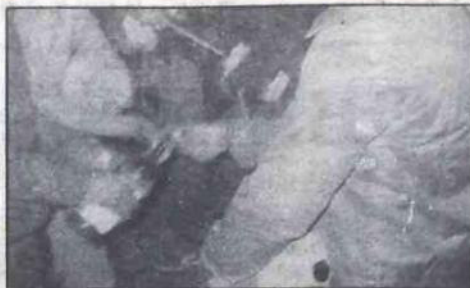
Una canyeta de dos pans de llargària i de la gruixa d'un llapis.

Dos bastonets d'ullastre de quatre o cinc dits de llarg i un poc més gruixats que la canyeta.

Una pell de conill seca i sencera (tallada pel ventre i sense perdigonades ni forats).

Un caduf. Pot esser de

molt distintes mides, oscil·la generalment entre un pam o dos de llargària i mig pam o un i mig de diàmetre. L'amo en Rafel Pelut de Muro (C/ de Sa Font, 1) fa bones ximbombetes amb cadufos de cisterna; els comana a una teulera de Vilafranca amb una mostra d'un caduf vell de cisterna. Qualque vegada en fa també amb cadufos de sinia, molt més gruixats i que sonen més ple; per les festes de Sant Antoni ell toca una ximbomba feta amb un caduf d'aquests. També fa ximbombetes de jugueta o de decoració, amb potets de

cervesa o de Danone i un bocí de plàstic, sonen com una gallina que escaina. Trobareu cadufos a les teuleres (Pòrtol, Vilafranca, Lluçmajor, ...).

Cordellina o llendera prima.

FABRICACIÓ I MANEIG

La pell de conill l'estendreu damunt una post amb el pèl cap a fora i la clavareu (per les voreres) amb tatxetes. Posau-la després a un lloc ombrívol i airejat. Quan la pell se desferra sola de la post està a punt (hauran passat tres o quatre mesos). L'amo en Rafel Pelut ho fa de manera diferent: hi posa molta sal i la té doblegada tres o quatre dies, després la penja fins que és ben seca.

La canyeta l'hauereu pela-

da bé i ben allisats els nusos (alerta amb els escarrossos!); pensau que hi hauréu de passar la mà amunt i avall. Convé tenir sempre tres o quatre canyetes de més perquè en dia de festa més d'una se trenca.

Un dels dos bastonets d'ullastre el treballareu donant-li la forma que indica el dibuix. Posareu la part esfèrica del bastonet ben al centre de la pell, que anirà amb el pèl cap a dins el caduf, i el fermareu ben fort. Just abans de fer això hauréu posat la pell en remull amb aigua teba.

Acta seguit posareu la pell al caduf (amb la punta del bastó ben enmig) i, mentre qualcú vos ajuda a tenir-la ben estirada, la fermareu amb la llendereta. Hauréu posat l'altre bastonet i un fil de porc entre el caduf i la llendera; en haver-ho fermat bé fareu vol-

tar el bastonet i la lligareu amb el fil (torniquet).

Quan la pell ja és eixuta passareu un cap de la canyeta per la punta d'ullastre; en passar-la s'esquerdarà una mica, feis un parell de mòsses on heu de fermar i la lligau amb un flet.

En tocar hauréu de tenir tot el temps aigua a prop; la mà sempre ha d'estar ben banyada. Convé també tenir vi i que la gargamella també estigui banyada.

Si no teniu la ximbomba en posició horitzontal,

quan la toqueu, els esquerra i el regalim banyaran la pell i mal so farà; si abans de sonar l'encalantiu una mica —sol o foc— sonarà millor. Vegeu el dibuix i fixau-vos també en la manera de posar el dit gros.

Vegeu un acompanyament de tonada de ximbomba. Per acompanyar jotes, boleros..., se segueix qualsevol dels ritmes indicats al final oer als distints instruments. Vegem, ara, un acompanyament de tonada de ximbomba.

(Reelaboració d'un fragment de "Instruments de percussió mallorquins", paper presentat al "II Encontre de Ciències Humanes i

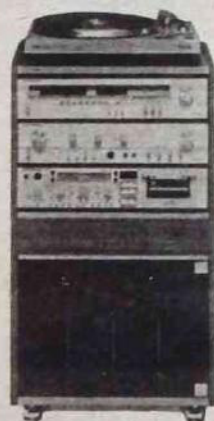
Socials dels Països Catalans" el novembre de 1978 amb dibuixos d'en Pere Gelabert (en curs de publicació).

Antoni Artigues, març de 1980

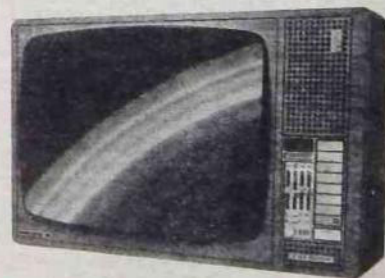
"TELE-HOGAR"

VOS OFEREIX, LA MILLOR TÈCNICA, EL MILLOR PREU I EL MILLOR SERVICI EN:

Televisors, equips musicals;
compactes i modulars

Cuines, rentadores, renta-vaixelles,
congeladors,
geleres i més articles electrodomestics

TOT EL QUE VENEM ÉS BO, SA I BARAT

AQUEST MES, TIRAM LA CASA PER LA FINESTRA

ESTABLIMENT

Carrer Nicolau de Pax, 16 Ciutat de Mallorca
tel. 279750

SINEU

Gori Llabrés Gelabert, "L'Amo En Gori de Sa Serra"

• Mestre de Xeremiers i fobiolers

Tothom a Sineu li diu "El tío Gori de Sa Serra". Tothom. Això mateix, així, d'entrada, us pot fer ben present la seva gran humanitat. És un home d'aquells que no han après a dir que no, encara. Ni n'aprendrà mai, encara. No li ve d'avlor, Això en fa pensar que les persones es podrien separar en tres grups: Les que sempre diuen que sí i ho fan; les que sempre diuen que no, i no ho fan; i les que no saben, no contesten encara que

els preguntis, i van a la seva. I Jesús, quina cavilada. No hi ha festa pagessa, ni fogueró, ni sonada de "quintots", ni bauxa a la que hi pugui faltar "El Tío Gori", ni el seu fobiol, ni les xeremies. I si no hi és, sembla que la celebració no és completa, hi manca coso. La seva presència sonrient i el so dels seus instruments, omplen un espai que es nota ben buit, quan, per un motiu o l'altre. No hi pot

assistir. És un home baix d'estatura. Els llavis li sonrien sempre. Els ulls també. De bona encarnadura. Més bé grasset. Cama curta. Gorra de feltre. Colpeja un poc d'una topada que va tenir, fa un grapat d'anys, a Ciutat.

Viu amb la seva muller a una vall tranquil·la, plàcida, verda, que s'anomena "Sa Serra". I que és a uns dos o tres Km. de Sineu, anant per la carretera de Muro, quan hem passat "Son Vanellet" i "Es Pinar Gran". Es tracta d'un paratge del terme de Llubi, ubicat entre Sineu, Llubi i Maria de La Salut. Una vall de terra bona..., i mitjanera, que diu ell.

Tota la vida s'ha guanyat les sopes de pagès, i de pastor també que va fer, de jove, i va ser quan va començar a bufar un fobiol de canya. Té ara 62 anys. Va néixer l'any 18, l'any del grip, a Llubi. La seva dona també ho és llubiner. L'Amo en Gori no sap llegir ni escriure. Sols un poquet de lletres "Estampada", que diu ell, però res més. Tota la seva vida ha transcorregut a "Son Vanellet" i a Sa Serra, a "Son Sabater" de D. Toni Batlle. Fill de pagesos. Nét de pagesos.

De nou o deu anys va fer de mossat de pastor a una possessió que es deia "Bini-Sat", de fora Búger. I el pastor principal n'era molt d'altó de les xeremies i el fobiol i tota la xerca, i a ell, ja de tot d'una s'ho va agafar amb molta idea. El pastor-mestre li va ensenyar tot el que va saber. I li va regalar un fobiol de canya, també. I ell, vengua, prova qui prova, i ara va bé i ara no va bé... I tira qui vengua, tira qui vengua..., i llavors, quan en va saber un poquet, es va com-

prar un fobiol millor i en va aprendre una miqueta més. I vengua, bufa qui bufa.

Llavor llevia, diu, no és com ara, no, que tothom sempre frisa i va de mal humor...

Amb l'Amo en Lluc "D'es Cantó" i en Biel Caragol, han fetes tocades molt bones, em conta, i el que és més important, pens jo: Han fet néixer dins les venes de la gent jove la metzina, dolça metzina, dels nostres sons populars més autèntics.

Ha ensenyat uns quants joves que ja se'n saben desfer bastant bé. Hi duen molta afició, diu, i els he donat tots els consells que he sabut, Biel, diu.

Més tard en dedica unes sonades de xeremies i després de fobiol que, ara, reposat, aquí assegut a la meua taula, escoltades al casset, em tornen a fer el mateix efecte: Un calfred aquí darrera, el casset, que...

Parlem de moltes més coses. De la feina dels pagesos sobre tot. De tractors sí, tractors no. De cicles de cultius... De moltes més coses. Però que serien objecte d'un altre treball més ample i detallat.

Ens despedim. La medona m'ofereix uns herbes fetes amb aquella saviesa que sols coneixen les llubineres (Eh7).

Em regala un fobiol de canya que (no li dic) jo no sabré fer sonar mai, perquè, la veritat, totes les meves experiències musicals sempre m'han resultat desastroses. Tenc menys sentit musical que una soca de figuera, jo.

Però, us ho prometo, "Tío Gori", faré tot el possible perquè els meus fills el sonin bé a n'aquest fobiol de canya. Paraula.

Gabriel Florit Ferrer

Fotos: Toni Mariner

MONTUÏRI

Primer de Maig

Antigament al nostre poble es celebrava el Primer de Maig anant al Puig de Sant Miquel i, allà dalt, al mig dels pins, es cuinaven païsses i tothom que en volia en menjava. Enguany reconbreu la tradició; la gran païssada ja està organitzada i tots els que en vulguin en podran menjar mentre duguin plat i collera, ens ha dit el cuiner En Tomeu Diego.

El vespre, la Banda de Música actuarà al mig de plaça i els partits polítics i centrals síndicals oferiran un refresc als presents.

I SEMINARATON POPULAR

El passat diumenge dia 20 d'Abril, l'Associació de Pares d'Alumnes organitzà aquesta prova esportiva que fou un extraordinari èxit de participació i organització. Quasi mil docents corresponents prengueren part en la prova durant les 17 carreres que ompliren el dematí, donant una lípia del que ha d'esser en realitat l'esport. El participar per participar fou una constant d'aquesta manifestació realment popular.

Pere Sampol

Biel Frontera

S'ARENAL DE MALLORCA

El camí a la independència... a S'Arenal

El passat 25 de març es va constituir a S'Arenal l'Agrupació Territorial del PSM, de moment només som vuit militants; però, amb les ganes de fer feina que tenim ben prest serem molts més. De fet ara amb motiu de la independència municipal de S'Arenal tenim oportunitat de cridar-nos les simpaties del poble ja que a la reunió de creació del PSM a S'Arenal es va acordar que fos objectiu primordial la creació del nostre municipi, cosa amb la que hi està d'acord el 95 per cent del veïnat. En política cal ésser pragmàtics, estudiar les necessitats del nostre poble i mirar d'aconseguir el que el poble demana, en el nostre cas un nou municipi. Totes les comunitats quan comencen a sentir-se comunitàries volen autogovernar-se, poder disposar dels seus recursos, molts o pocs i, no haver de demanar les millores o les subvencions a la metrópoli, en el nostre cas dues metrópolis, Ciutat i Lluçmajor.

Les metrópolis normalment no ens fan massa cas. Els mes de Juliol de l'any passat vam demanar als de l'Associació de Veïns l'acord d'una platja nudista a sa Punta de S'Oronol, entre Cala Blava i Les Palmeres, la Comissió Municipal Permanent de Lluçmajor en sessió setmanal celebrada el 9 de Juliol del 1979 va acordar que el senyor batlle faria les gestions oportunes davant els Organismes corresponents amb el fi de seguir la norma legal i en properes reunions, se tractarà més a fondo l'assumpte, doncs bé, nos mesos després no sabem que s'hagin fet gestions ni esperem tenir platja nudista al nostre poble.

Un altre botó de mostra? A finals de l'octubre passat vam fer les gestions necessàries davant el Govern Civil per tal de legalitzar l'Associació de Veïns Son Sunyer de S'Arenal. L'Ajuntament de Ciutat ràpidament va donar el vist i plau a la nova associació. L'Ajuntament de Lluçmajor, després de dos expedients que li han enviat del Govern Civil i tres telefonades del mateix Govern Civil, encara no han donat el vist i plau necessari per legalitzar l'esmentada associació.

Nosaltres, els anarrels, estem segurs de que una vegada aconseguida la creació del nostre municipi tindrem molt menys problemes i sobretot no tanta demora en la burocràcia municipal.

I es que no volem ser llogaret més temps. Ha de quedar clar.

Mateu Joan Florit

SOLLER

El canvi de noms amb compta-gotes

El juliol del setanta-vuit la delegació local de l'O.C.B. va remetre un estudi a l'Ajuntament donant-li a conèixer l'alternativa que havia elaborat per dur a terme el total canvi, reconstruïment o traducció dels noms dels carrers i de les places dels diferents nuclis urbans del nostre municipi. Aquell estudi tenia en compte les diverses dificultats materials en què se trobaria l'Ajuntament a l'hora de dur-lo a la pràctica i en un intent de pragmatisme feia una distinció dels vint-i-un noms que calia canviar més aviat, fixant un terme de mig any.

Passaven mesos, s'elegia Consistori "democràtic"... i ningú parlava de canviar els noms dels carrers —ni tampoc de canviar altres coses— quan l'expedient de l'O.C.B. ja començava a tonar groc. Però el novembre de l'any passat ESQUE-RA SOLLERICA va presentar una moció demanant que se posés en marxa el projecte d'O.C.B. i que canviessin urgentment els vint-i-un noms més vergonyosos. La majoria —U.C.D.— contestà dien que no importava passar pena, que ells ja hi havien pensat i que precisament n'havien de parlar en aquell mateix plenari...

Va ésser el passat u d'abril quan la majoria U.C.D. va

donar a conèixer la seva oferta de llevar els rètols gravats amb els noms dels "barrios" feixistes. Sols set! Així i tot el regidor de C.D., sortint amb historietes centro-culturals, va aconseguir que el canvi de nom de dos carrers quedés congelat. Així anant l'any, dos carrers d'Es Port que duen nom d'alimnins perquè —segons digueren ells mateixos— la dreta té por que els militars s'enfadin i es tinguin molts d'anys a tornar-los als molls. Naturalment la U.C.D. fou fàcilment pel representant de C.D.

FOLKLORE POLITIC

Fa una temporada que cada mes a Sòller vénen membres del comitè insular d'U.C.D.—llogra companyia— per reunir-se amb els capítols locals. No hi ha dubte que vénen a donar o passar ordres.

El curule del cas és que els uocedistes localen escampen a tots els vents l'enginyosa sordida de que els membres del seu comitè vénen al nostre poble perquè U.C.D. és un partit descentralitzat. Hem de sentir de tot en aquest món!

Pere Vicens

MARIA DE LA SALUT

Inquietuts de la pagesia, aquí i ara

Certament, aquestes quatre persones que estan assegudes amb mi, em mereixen el més absolut dels respectes: Són gent del camp. Les seves cares brollen sinceritat i honestat. Les seves mans són tan rostitides com nobles. Ells representen l'essència d'aquest poble: Són pagesos.

Asseguts, ben asseguts, estan disposats a xerrar, a comentar els problemes de les seves diferents activitats. Es tracta d'hortolà, dos pagesos propiament dits, i un criador d'animals de corral, d'aviram, mens, porcs, etc.

D'entrada tots coincideixen que no és d'estranyar que el camp a poc a poc s'abandoni, ja

que, la relació equitativa de feina-benefici és sagrant.

ES XORIC.— Bé, vos agrairia que contestàssiu amb tota sinceritat a les preguntes, i després, si reste alguna cosa també ho diré, què vos pareix? En primer lloc, quines dificultats trobau en la vostra feina?

HORTOLA.— En quatre paraules t'ho dic, falta ajuda a la gent del camp, "abonos", derivats químics a preus raonables i una llibertat total del pagès per vendre els productes.

CONRADORS.— Una política agrària conseqüent. Facilitats per poder comprar maquinària agrícola, etc., etc.

Taula rodona de pagesos

Taula rodona de pagesos

RAMADER.— La nostra dificultat major és la poca vergonya dels qui dicten els preus. A nosaltres ens paguen dues pessetes, i a les carnisseries no t'hi pots acostar de car que va tot.

ES XORIC.— Quines solucions hi veis vosaltres a les dificultats que abans s'han apuntades?

HORTOLA.— Si no em vull menjar jo les lletugues, M'OBLLIQUEN a vendre-les a duro. Mira després a les botigues de ciutat a què preu les venen i veuràs...

A trenta o quaranta pessetes les veuràs. I com això, tota la resta. Només hi veig una solució: Que em deixin carregar el camió amb

els meus productes, i que me'ls deixin vendre allà on jo vulgui i al preu que ho trobi just, que no durtis ni un segon que seria menys de la meitat del de les botigues.

CONRADORS.— Estic d'acord amb en Toni, amb l'agregant que, nosaltres, fent feina de sol a sol, just tenim per anar vivint, per anar tirant i malament. Només et diré una cosa: El blat el nos paguen a 1 i el pa que diuen que fa un quilò — i no el fa — val 36 pessetes. Què trobes? Els als els nos paguen al preu que volen. Molts d'anys els hem de tirar, sí, així com sona: TIRAR, perquè ningú no els vol. Quan els cobram bé els nos paguen a trenta pessetes el manat. I ara ve's a la botiga i comprovarem el preu que te'n demanen per una cabeca.

RAMADER.— I jo què t'he de dir! Jo he criat els porcs i els he engreixat, i me'ls paguen a 95 ptes. Kg. A la carnisseria el més barat no daval·la de les 300 ptes./Kg. I això que no et parl de bistec o costelles que, això, de 500 ptes. per amunt... Aquest any al poble, per a Pasqua s'ha menjat més xot que mai, i és vengonyós el preu a què nosaltres, els que l'hem fet. L'hem hagut de vendre...

TOTS PLEGATS.— Parlant clar, si nosaltres ho venem al mercader, ell ho du al Mercapal·ma, matança, etc. I d'aquí a les botigues, carnisseries... Veim molt de GORA QUE MENJA DAMUNT LES NOSTRES ESPATLES, i com és natural, quan el producte arriba al consumidor, ha pujat quatre o cinc vegades el seu preu d'origen. Què no és manco això...?

ES XORIC.— Com veurieu vosaltres la formació de cooperatives auto-gestionades pels pagesos?

HORTOLA.— Ens falta formació i consciència. No hi ha dubte que seria hermos. També ho seria la formació de mercats populars. Hem sentit cosa dins aquest aspecte, ens ho conten de vegades els nostres padrins que ja es feia el temps de la República.

CONRADORS.— Ho veuríem amb molts bons ulls. Aquest poble, amb una cooperativa d'alls, de melons, etc., donaria abast a quasi tota l'illa. És més: Podríem donar-li una orientació de cara a l'exportació.

RAMADER.— En podríem xerrar. No ho tenc molt clar. Però, per això que dius, podria ser profitós. La dificultat és que, la gent de per aquí sembla que no va de res.

Gràcies a tots. Aquí queda el vostre testimoni. Esperam i desitjam que, amb l'esforç de tots, tot això no resti dins sac foradat.

Finalment, una dada interessant que podria ressenyar és la de la gran acollida que aquesta societat ha tinguda dins el nostre poble. N'estam ben contents, ja que d'això es tractava precisament.

N'hi ha que em diuen que perill de l'Ajuntament de manera més clara encara. Que parli dels robaments de mena que han succeït darrerament. I més coses.

De tot en parlaré. Ara mateix començ un article sobre les "brillants" gestions del nostre consistori.

El vos oferiré el pròxim número.

Fins en tornar, "mariandot".

COLL D'EN RABASSA

Llibertat i amnistia... per l'Aina

Avui escric sense mala llet. En aquests moments m'importen poc els cacics del meu poble, la inoperància, la ruqueria infantil dels polítics, o el terrorisme estatal. Veig amb el mateix desdeny de sempre, veig el titella parlamentari o constitucional, tant s'en val. Veig, amb el mateix desdeny de sempre, els cacics del meu poble, petits homes, que es pensen ser grans, tanquen carrers, passant-se per l'aixel·la el dret que tenim a una correcta assistència farmacèutica, o bé ofegant a deu mil persones amb fums contaminants, són, ells els benèdicts no ho sabem, esclaus d'un amo que ni coneixen. Un altre dia ja clamaré en contra d'ells, avui pretenc mantenir la ploma neta, per parlar de la meua filla, l'Aina.

Sabeu? És molt petita i fràgil, quasi bé com ens sentim molts de nosaltres. Té ulls de color marró que obri de tant en tant, sense veure res més que ombres; no li agrada la llum, quasi bé com a tots nosaltres. Les seves mans, encara ruades, no poden sostenir una arma ni fer una carícia. És molt menuda l'Aina.

Per això crido per ella — quan és ben cert que no ho hauria, no ho hauríem de demanar: la llibertat s'ha de guanyar—. AMNISTIA. Amnistia per l'Aina.

La meua filla aprendrà, estic segur, s'adonarà que no té perquè viure en la Foscor, que no deu res a ningú, que no té per-

què sentir-se oprimida pel Montatge. Aprendrà, destijó, a ser lliure. Comprendrà que és molt important admirar una posta de sol o un bosc robosant de vida i verdor, però també entendrà que si fos necessari, s'han de dinamitar tots aquells edificis que no permeten veure les estrelles, destruir sense dubtar tota aquella paret que s'entrepone entre ella i el sol.

L'Aina, encara no sap odiar ni estimar, i jo, voldria explicar-li ara, per si després no puc, o no em deixen fer-ho, que l'estimar és l'important, que no odi, ja que sempre i per desgràcia, hi haurà alguna al·lucinat que ho farà per ella i per tots. Malai des parets.

Estima Aina, estima. Potser que quan hagi crescut, no trobis cacics al Coll, ni polítics plaxavins, experts jugadors de bolles. Potser i tot, que puguis viure un temps que no hi hagi ni policies ni militars. Potser, i si fos així, si qualsevol dia veus això, agafa una flor, si en queden, i pensa en els que ara som "ciutadans" o "espafioses" en llibertat condicional.

Aina, en aquests moments deus dormir. No faràs res més que la màquina d'escriure, i procurarà que Ells no et molesti amb les seves xerrameques, ni amb els seus trets.

Dorm, que no farà, que no faran, renou....

Miquel Villalonga

FELANITX

Puntualitzacions del senyor Manresa referents a l'asfaltat del camí del castell de Santueri

El passat mes de febrer, aparegué un article sobre les obres d'asfaltat del camí del Castell de Santueri, on recollint l'opinió d'uns pagesos i veïns afectats, se deia que la culpa que els veïns es vessin obligats a pagar una quantitat important de doblers perquè l'obra se dugués a terme, la tenia l'anterior Ajuntament que va deixar passar el temps sense invertir l'obra, de manera que quan l'actual Consistori la va voler dur a terme els doblers de la subvenció no bastaven.

Ara bé, l'altre dia, vaig coincidir amb el senyor Manresa a la inauguració de l'exposició del pintor felanitxer Andreu Maimó, i allà, entre bessonades d'ametlla i vi de "Valdepeñas" l'ex-bat-

le va donar-me tota una sèrie de puntualitzacions sobre el tema, per tal de demostrar que ningú pot fer cap retret a l'anterior Consistori; ans al contrari, tal vegada hauríem d'agrair-li més del que molts ens pensam.

Segons unes dades que el senyor Manresa havia recollides de l'Ajuntament amb la intenció de rebutjar les meves acusacions, el Consistori anterior, va tenir notícia que la Diputació havia concedit la subvenció necessària per dur a terme l'obra a finals de l'any 1978 i l'anunci de la subhasta no va aparèixer al B.O.E. fins a principi del 79; poc temps abans que el senyor Manresa dimitís del seu càrrec de batle per presentar-se a les

eleccions al Consell. Després d'això, l'assumpte, com molts d'altres va quedar congelat fins que el nou Ajuntament es va posar davant la política municipal.

Així com al meu article del mes de febrer vaig recollir l'opinió d'un grup de persones afectades, vull donar avui cabuda dins aquest espai a l'opinió de l'ex-batle i voldria que amb això quedés clar que a aquestes planes hi caben totes aquelles opinions que d'una manera o l'altra ens ajudin a aclarir assumptes que a tots ens interessen; o, al manco, ens haurien d'interessar.

Biel Mestre

ES PLA DE SANT JORDI

El PSM dona compte de la seva gestió

L'activitat política en es Pla de Sant Jordi va de cada dia en augment. Així ho demostra l'assistència a l'acte del P.S.M. donant compte de la seva gestió als sant-jordiers. Devers unes 35 persones feren la seva presència per escoltar en Jaume Obrador i en Sebastià Serra, xifra prou bona si tenim en compte que el poble de Sant Jordi té una població d'uns 1.700 habitants (es Pla de Sant Jordi que podríem dir que és format per Sant Jordi, s'Aranjassa i sa Casablanca en té prop d'uns 4.000), i, també, per televisar-se en el mateix moment un R. Madrid-Hamburg que, a pesar de tota la democràcia actual, el futbol encara és el futbol.

El míting fou d'allò més animat sobretot quant a la participació de les entitats ciutadanes a l'Ajuntament de la ciutat de Mallorca que en el poble té la seva importància donada la profusió d'associacions, i, en certa manera, preocupava la primícia en aquesta matèria. En aquest sentit en Jaume Obrador deixà ben clar que a l'Ajuntament hi tenien cabuda totes les associacions sense distincions ni primícies. A Sant Jordi, deixant banda el Club de Futbol existeixen tres associacions: l'Associació de Pares (associació degana), l'Associació Cultural i l'Associació de Veïns (recentment formada). Tot això demostra l'alt grau de preocupació de la gent pels seus problemes i el fet que

amb una mica de democràcia el poble se sap organitzar.

Un altre dels problemes latents és el de l'Autonomia d'es Pla de Sant Jordi respecte del municipi ciutadà que des de la constitució d'aquest nou consistori socialista s'ha vist minvada en llevar la figura del batle de barri sense omplir amb una altra institució més democràtica aquest buit. De tota manera s'ha de dir, en compensació, que tot aquest moviment associatiu l'està suplantant, però, a nivell de reivindicació i pressió, no de poder propi que podria suposar en un primer pas una certa descentralització.

Quant a la política més general, en Sebastià Serra, donà les gràcies pels vots obtinguts a les passades eleccions (prop del 30 per cent) i, a més, parlà de la necessitat d'un partit nacionalista i d'esquerra que sapiga pressionar davant Madrid de cara a aconseguir més autonomia per a les nostres illes per poder arribar a un verdader autogovern. Com és lògic, donat que era el motiu del míting, exposà als assistents la gestió feta pel P.S.M. en els Consells de Mallorca i Consell General Interinsular.

I fins una altra ocasió en que procurarem donar més notícies d'una bàrriada de ciutat que vol ser poble.

Collectiu Catiner

POLLENÇA

A tots els treballadors de Pollença i el Moll

El primer de mai és la festa del treball i del seu protagonista, el treballador. El PSM vol aprofitar per a felicitar a tots els que amb el seu treball fan possible la vida a Pollença i El Moll. No tot hom ho és però en hi ha molts que ho són i no ho sabem o no es consideren com a tals, perquè no s'emporten les mans, perquè guanyen un poc més que els altres, o perquè creuen que el treballador és ésser d'una raça inferior. No tan sols fan festa avui els picapedrers, electricistes, llanterners, etc., sino també els mestres, els delineants i arquitectes, els missés, metges, les modistes, els escritors, secretaris, etc. és una llàstima que alguns d'ells no es considerin treballadors perquè així no poden celebrar-ho, de totes maneres en aquest també els felicitem.

Els estaments socials d'avui en dia es mideixen pels seus ingressos o pel seu patrimoni, no per la categoria de la persona com a tal, portadora d'un valor humà. El PSM lluita per una societat en que no hi hagi classes socials, en que no hi hagi classes econòmiques ni culturals, que no es margini o se senti marginat ningú per la seva situació econòmica o per la seva llengua. No estalviarem esforços per a aconseguir a dins Pollença unes condicions socials igualitàries per tot hom i amb unes mateixes oportunitats per desenvolupar cada un la seva personalitat.

Les diferències socials es fomenten ja des dels primers anys, a l'escola; per això volem que l'ensenyament sigui gratuït i que es creïn guarderies subvencionades. L'atur i la llengua són dos aspectes de la marginació social, donarem idees a l'ajuntament per a minvar l'atur i volem crear un clima de comprensió i col·laboració entre tots els pollencins, tant els que han nascut aquí com els que han vingut d'altres. Protegirem el camp i la mar, perquè d'ells depenen moltes famílies. Ens oposarem a la degradació estètica i urbanística perquè això provocarà llurs plaç una manca d'atractivitat, minvant la demanda, a les hores l'oferta no podrà mantenir els preus i l'obrer serà el primer perjudicat, no l'hotel·ler ni l'urbanista ni el que projecta ports esportius. Estam treballant perquè La Base (zona portuària) sigui tornada a l'ajuntament i perquè els beneficis que el treiguen de la seva explotació es dediquin a obres d'interès social, guarderies, mercat cobert, molles, poliesportiu, etc.

Aquestes són tan sols algunes de les lites que el PSM de Pollença vol ajudar a aconseguir, perquè creim que el primer beneficiat serà el treballador i contribuirà a transformar la societat amb una altra més justa, allà on no hi hagi classes socials, allà on el treballador no sigui un element inferior de la societat.

Es Xoric

Agrupació del PSM de Pollença

PORRERES

Un any d'Ajuntament democràtic: el poble segueix al marge

Jutjar un any de gestió municipal a Porreres, ara i aquí, ens sembla difícil des de la posició d'observadors, des de fora, i amb una perspectiva crítica. Son molts els punts que caldria tractar i analitzar. Malgrat tot, el que hem de fer és una crònica d'aquest any i no un estudi. Que s'ens perdoni per tant el que no queda reflexat.

D'entrada podem dir que el nou Ajuntament ha desobedit a molta gent. Nosaltres els primers. Sentim dir, a cada passa, que "no han fet res", "no serveixen per res", "molt de pagar i poc arreglar", etc., etc., paraules que venen a definir el treball, i sobre tot, l'imatge aconseguida pels vuit regidors de la dreta i els tres de l'esquerra (UCD i PSOE) davant el poble. Un poble que no ha pres de forma seriosa la democràcia local i ho fa present amb la nul·la presència als plens (la mitja d'assistència no supera les quatre persones) en part també perquè aquests plens —casí tots ordinaris i dos o tres extraordinaris— no han tingut ni l'interès que esperàvem tota ni la importància que d'altra banda haurien tingut si la proplea gestió fos estat de realitzacions més positives i afrontant el molts problemes reals.

La participació del poble de Porreres ha pres uns camins de deixar fer, i des de l'Ajuntament s'han estimat més actuar per compta pròpia. Així tenim el de sempre: el porrerenc viu d'est-

quena a la Casa de la Vila i des d'ella poc es fa per treure la situació.

L'ECONOMIA AMAGA ELS PROBLEMES?

La dita de que no es fa res perquè no hi ha diners és prou coneguda i en moltes ocasions s'empra subtilment per amagar el fons de la qüestió. Però aquesta manca de diners s'hauria de suplir amb una càrrega d'imaginació, i mal servir d'excusa per no dur endavant projectes i realitzacions necessàries, tant siguin públiques (cas del camp d'esports) com socials o culturals (canvi dels noms dels carrers, biblioteca, sala de reunions, festes, etc.).

Basta repasar els acords presos als plens per adonar-se que la gestió s'ha limitat a assumptes burocràtics o de manteniment dels serveis propis. No han aconseguit dur endavant la construcció del camp d'esports de "Ses Forques", tant necessari per l'aparcament del jovent porrerenc i per donar solucions concretes als nombrosos problemes esportius que la nostra col·lectivitat té plantejats.

I aquí ens ve a la memòria el que proclamaven durant la campanya electoral els guanyadors: "al ens votau a nosaltres, que som del partit que comanda, tendrem més bo de fer anar a demanar ajudes i subvencions a l'Administració Central, que si votau als altres, que no coman-

den...".

Pensem que durant tot un any hi ha temps més que suficient per haver trobat subvencions pel camp de "Ses Forques", algunes, rotulacions dels carrers, camins, casa de cultura, biblioteca, parc municipal, guarderia infantil, edifici del Quarter Vell, carrers, edicions diverses, electrificació de foravilla, escoles, etc., etc., donades les facilitats que calien tenir.

Quins criteris s'han seguit, per altra part, per a normalitzar la greu situació econòmica, gairebé desesperada? Una política de cobraments impopular, una distribució dels arbitris i contribucions poc justa, ni ha gent que paga poc i hauria de pagar més i molta gent que sembla pagar massa pel servei que reb a canvi. La quantitat impagada superava els tres milions de pessetes i s'ha vist que l'única solució era cobrar-los fos així com fos, abans de dur una política de conciliació de la gent, fent veure la necessitat del contribuent, començant, en definitiva, la tasca de la transparència anunciada a la campanya electoral i afrontant, des de la Sala, una possible revisió dels criteris aplicats en la distribució correcta i justa dels impostos municipals.

EL PAPER DE L'OPOSICIO

Trist, és la paraula. Sembla

que tot el que han fet és el que porien fer en les situacions que s'han trobades. Així i tot a nosaltres no ens convenc. Oposició significa posar-se en contra de les mesures antipopulars i a vegades no s'hi ha posada. Significa accelerar iniciatives i aquestes s'han hagudes d'accelerar des de fora. Significa presència clara i planera i a vegades no han estat més que calderes ocupades. La seva força era el carrer i com a tal havia de jugar, l'oposició necessitava l'ajud popular per fer sentir la seva debilitat veu dins el consistori porrerenc. Acabarem dient que també en ells s'ha fet evident la manca de preparació pels càrrecs. De l'altre grup no cal parlar-ne. Desconexen en molts moments els entornats camins oficials de la porrerassa i burocràcia, que ha fet restar efíclcia. Així hi tot cal obrir una porta a l'esperança: falta molt camí per córrer i l'experiència d'un any difícil s'ha de començar a notar.

EL PATRIMONI MUNICIPAL

Això ens du a parlar tot seguit de la polèmica sorgida arran del recompte dels béns de l'Ajuntament i molt concretament de la propietat de Mont-Sion. Sembla una guerra abandonada tot just quan s'acabava de començar. Al poble encara no se li ha aclarit per on van els treus, ni sap qui té raó ni qui no en té. Creim que no calia l'esforç que en un principi varen dedicar-li i una vegada més es fugia de coses més importants, transcendents i necessàries, sense voler dir que això no ho sigui. Però, a la fi i al cap, quin benefici en treurem d'aquest embull? No és una polèmica inútil?

Caldrà donar també resposta a aquests interrogants.

Joan Barceló

SELVA

Cap a unes festes populars i democràtiques

El Ple extraordinari del 2 d'abril, dint l'actual estructura política del Consistori, marcà una fita que, al mateix temps que romp molts usats fins ara, elxampla les possibilitats de les sessions plenàries fins a matins mal imaginats fins ara. No hi ha cap dubte que la transcendència del "Ple de Ses Festes" del 80 ha d'esser molta i important.

En primer lloc vèrem una gran eufòria, reflectida en la cara del nostre conseller en cap, una vegada lilegida la proposta —única fins en aquell moment— pel secretari. La cosa gairebé es donava per feta i els espectadors, amb desconhort, velen acabar un Ple sense poder gaudir del debat, sempre entretingut, entre les diferents forces del Consistori. I en aquell moment —com vengut de l'altre món i de la manera més inesperada— sortí una nova proposta d'organització de les Festes. El regidor de Cultura fela una oferta que donà noves esperances a tots els que anaven de passar una estona més llarga a la Sala de Sessions del nostre Consistori.

El document presentat pel regidor Sr. Coll va esser una sorpresa per tothom. Venia ple de democràcia, de participació popular, d'afany de servir el poble sense servir-ne d'ell: això rompí tots els motius coneguts fins llavors. La reacció no es va fer esperar gaire. El Sr. Batlle, que havia mostrat interès per la primera proposta (diguem de passada que la primera oferta era només per organitzar el Selva-Rock amb participació tancada i amb un destí ben determinat dels diners que s'originen en compensació a l'Ajuntament, i excoient els altres pobles del municipi que no es diuen Selva) va romandre un tant indecis i després d'algunes intencions de rompre la tensió, va establir un precedent: autoritzà un recó per recabar informació i rebre una contraoferta del grup que presentava la primera proposta. Conseguida aquesta en l'excoació que en va fer un dels membres de tal Comissió, s'obrí de bell nou la sessió i després d'estimes i amolles sobre si es resolva o no en aquell moment es decidí votar en secret per no ferir cap susceptibilitat "ja que tots som del poble" (així es va dir) i vet aquí que d'aquella "urna", d'aquell calaix de vidre, sortí un resultat no vist fins ara, no senyors. No sortí el 6-5 tan conegut i tan usat. Sortí un 9-1, amb una abstenció, davant una qüestió com són les Festes, i, sobretot, davant dues propostes: una immobilitat, sense participació del poble i en benefici d'un grup tancat de participants; l'altra amb participació del poble i amb els possibles beneficis revertits cap als pobles del municipi. Aquesta proposta darrera tengué 9 vots a favor. L'altra en tengué un. I un Sr. Regidor votà en blanc.

Què ha passat a Selva? Podem sentir el goig d'esperar que les propostes tenguin un tractament com el que ha tenguut la del Sr. Coll, sempre que demostrin un interès per la comunicació de la targeta de Partit indicant als regidors què han de votar? ¿Serà el bé majoritari el determinant del vot? ¿Les propostes presentades i que tenguin un evident caràcter de servir el bé popular seguiran essent marginades pel Sr. Batlle secundat pels regidors de la UCD i CD?

Collectiu Selvatgi

BISSALEM

La llengua torna asprosa de tant de llepar

Binissalem és un poble amb un nom molt llarg. Una placa rodona. Un ajuntament quasi quadrat. "Aa, i ou", ara ens ensenyan a llegir. "Set, vuit, nou...". O també a comptar. Perquè si tots els binissalemsers saben llegir, escriure, fora fer massa faltar, i comptar (Vet aquí l'important. Has de saber comptar si vols fer negocis), tot ja ve bé.

Bé, bé... encara que no del tot. Hi manca un permestre o tal volta dos aversaries.

Deu vos salve, Maria... Deu vos salve, Senyor, a nosaltres binissalemsers... I ha d'esser un senyor ben gros i amb unes butxaques ben amples. Deu vos salve... Perquè jo, i com jo, molta, semim por d'anar a l'infern... Potres, si. Si xerram malament de les autoritats hi anirem a l'infern, per això com ve tractat a la gent bé. Mal pesse amb el pes que hi correspon, sempre has de fer bona mesura. Bona cara, als riallets quan te miren.

Perquè els predicadors i els "prometistes bibliogràfics", ens han fet creure que hi ha l'infern. Aquell infern tan ben plantat amb un dimoni amb butxaques, i una força que punxava i ara ens prediquen que aquell infern ja no existeix. Que l'infern

està dins la mateixa vida... i això és perillós.

Fixat tu, si ho és perillós, que d'aquí tres anys, tot "quis-qui" pensa que canviaran de dimoni, i en lloc d'esser un dimoni amb banyes, serà un dimoni banyut. Però tres anys, encara que no ho passis són molt més de pensar. I molt més si hi ha un foquet que te posa vermell el cul, i te fa cridar mentres reps punxades perquè no fas bonda... Heu de fer bonda i així anirem en el cel. El cel també està dins la terra. El cel, és allò que se diu HIPOCRESIA en foraster. En mallorquí, en binissalemer, llepar. Per damunt tot, llepar molt. Torcar moltes baves i exugar moltes gotes de suor. Però si no vols estar en el cel, i llepar "la vera" o el galateo que du Sant Pere, o es seu secretari, l'única que pots fer és "no mentar sa cara a es altres", i començar a netejar la feva. Perquè els homes fins a hores d'ara no s'han preocupat de netejar la seva cara, la seva veritat. Ha bastat sols rentar-se les butxaques per poder-les tornar a omplir.

La gent del meu poble és tota com jo: no vol infern. VOL CEL. No vol mentar culs ni exugar baves... No vol...

Sols vol omplir-se els queixals de bona fe... Però aquesta no arriba perquè vers el kilòmetre 24, de la carretera d'Aldüda hi ha massa foguera per tan poca gent que s'ajupen i s'ocurren el seu nom i signar dues vegades amb la mateixa ploma. N'hi ha poca que no duguin dièresi. N'hi ha poca que caminin ells tots sols, sense rentar cares, sense torçar culs, sense exugar baves, fora posar ditallades de mel... fora fer el sord, i malgrat tot, som fellics. Estan en el cel. En aquell cel que ens donàvem a entendre i que deviem estar ajaguts i fer reverències al nostre Senyor, fill únic, i nat de la Verge. Aquell cel està avui a la terra. "Dichosos los llamados a la cena"... "Senyor no entris d'ha carneva, que la meua ànima no està neta per rebre't". Veig que poc a poc m'estic condemnant a anar a l'infern. Hi hauré de suportar fogueres, males cares... Però podré dir que he rebutjat un cel... Aquell cel on els homes s'esdevien dones de neteja de tant de llepar...

El tristament condemnat:

Antoni Pol

PETRA

Hi ha molta gent, que encara té por, por d'expressar llurs pensaments, llibrement, sense cap casta de perjudicis, però no; molta gent els amaga els guardes ben endins, a fi de no demostrar res, per por al que diran.

Això passa en general, en qualsevol casta de pensament, però sobretot, quan es tracta d'idees polítiques, aquí sí que ja és un cas apart. Es un cas apart, per un panell de raons: Primera, crec que és perquè encara molta no estan preparats per al joc democràtic, ignorant les regles fonamentals per a la convivència social, i n'hi ha que sempre medien cos amb caragola i veuen budotes per tot.

Segona raó. Perquè sempre s'imposa l'interès i la conveniència per damunt la persona o sentiment humà que tothom pugui tenir. Però no, amb nosaltres o contra nosaltres; això és lo que diuen i pensen els democràtics de nova planta.

Tercera raó: els "clans". Aquesta porcel tançada, que quan t'hi accotes et miren de cos d'ull, sempre murmuran, baix, baixet, i fent la mitja rialla

ben forçada i buida de tot sentit.

Quarta raó. L'enveja de no poder prendre part en aquest joc, perquè no tenen la suficient capacitat per anar amb la cara ben alta i poder dir a tothom, sóc aquí, i som així, tant si vos agrada com si no. Però, per poder fer això encara tenim molta d'obstacles per saltar, sobre tot, lo que he dit abans, molta por al que diran.

Si dues persones, tant si es coneixen com si no, es posen a parlar de futbol, dins un cafè, o bé per la plaça, o on sigui, i l'un és d'un equip i l'altre és d'equip diferent (no dic contrari) discutiran, parlaran i no passarà res.

Si parlen de negocis, igual, si parlen de religió, la tertúlia serà més animada, al mínim més interessant. Però, Uepl quan es parla de política, si no són de les mateixes idees, si són d'idees diferents (no dic contràries) aquí ja no tan sols no s'admet el diàleg, és inútil parlar. Molta gent quan sap que s'és un poc d'esquerrers parix com si li pegue un cafnd, i se fan enfora d'aquests possibles esquerranots.

La por...

Pel contrari, si un diu que és de la dreta, aquí i no passa res. Així sí que no ho entenc. Això ja jugam, Srta.

Per perdre-la, a la por, jo crec que és necessari tenir el suficient coratge i tenir confiança amb les persones que ens envolten. Creient en ells, fugir de falsos mieds, i d'hipòtesis, deixant de fora tota la desconfiança que pugim dur damunt. L'enveja, i sobre tot, l'odi, aquest mal, que cada dia rarda i ruda la nostra persona i que no deixa viure, que ens tanca la mà, quan una altra ens allarga la seva en senyal d'amistat i de confiança, que ens tanca la porta del diàleg. Però això s'ha de fer de cor, amb cos i ànima, essent clars de finits i segurs que, obrint així, obrint bé, és de la manera que ens coneixerà tothom. Tant si pensam igual, com si no, Però si continuem com fins ara, això s'anirà en orris.

Tothom vol esser respectat, comencem idó respectant-nos mútuament.

Jaume Dam
Castillo

Parlem de l'Ajuntament... de Montuiri

Respon Francesc Trobat i Garcies, 35 anys, casat, amb dos fills, empleat de GESA, Batle de Montuiri gracies als tres vots del PSM i tres del PSOE en contra dels cinc de UCD.

MS.— Quin tipus de pacte municipal se va establir? Com es repartiren les diferents comissions? Hi hagué un programa pactat?

L'alcaldia es pactà a Ciutat gracies al pacte global a nivell de Mallorca. Les comissions se varen repartir de la següent manera: Cultura, Urbanisme i Serveis, per al PSOE i Hisenda, Sanitat i Pagesia per al PSM. El programa municipal dels dos partits no presentava diferències de fons i no hi va haver problemes per unificar criteris. Periòdicament revisam el programa i l'actualitzam.

MS.— Com valorau el funcionament de l'Ajuntament al llarg d'aquest primer any?

El nostre programa se va complint; podem dir que hem duit a terme el vuitanta per cent del nostre programa electoral relatiu a les qüestions que són competència exclusiva de l'Ajuntament. També hem fet errors per falta d'experiència; ara bé, el que ens duu de capoll és l'administració fins al punt que hem hagut de recórrer a gent del PSM per posar-la al dia. Hem funcionat pràcticament tot l'any fora secretari, el que ens ha causat tots els problemes que poguem imaginar.

MS.— Quina és la situació de la hisenda municipal?

Hi ha una sèrie de deutes que pensam pagar a curt terme, quan comencem a cobrar els impagats que ens deixà el passat Ajuntament.

MS.— Fins avui, quina ha estat la tasca feta en el camp cultural i en el de la normalització lingüística?

S'han suprimit els símbols franquistes, hem canviat els noms dels carrers respectant els populars, les festes patronals foren realment populars i un model de participació, s'han organitzat bastantes conferències i taules rodones, fèrem un homenatge a Pere Capellà i li dedicarem un carrer, s'està ordenant l'arxiu històric que data del segle XIII, etc. Utilitzam el català a tots els nivells, noms dels carrers, llibres d'actes, correspondència, si bé tenim en compte les

dificultats que això comporta per bastanta gent, especialment els immigrants. En aquest sentit organitzarem darrerament un curs de català al qual assistiren unes quaranta persones.

MS.— Quina és la participació popular en la gestió municipal i quins canals heu establert per facilitar-la?

Els plenaris i permanents són oberts i al final o darrera un tema determinat es dona veu al públic. Les comissions informatives també estan obertes a tot el qui vulgui, si bé no hi participa la gent que no tress voldriem. Aquesta respon més per feines concretes, especialment la gent jove col·labora activament en l'organització d'activitats culturals o esportives i també en festes populars.

MS.— Com està el tema sanitari?

La política sanitària és la menys treballada, estam pendents de la famosa reforma sanitària. Per l'any vuitanta-u tenim previst l'equipament d'un local en condicions perquè el metge o metges puguin visitar als malalts amb un mínim de comoditats per aquests.

MS.— I l'urbanisme?

Es lo més conflictiu. Aquí topam amb interessos creats i amb la gent acostumada a no respectar la llei. Tenim una dreta que ens fa una política subterrània en el sentit d'acusar-nos de posar traves legalistes quan als pobles d'UCD hi ha més tolerència. També la Comissió Provincial d'Urbanisme ens posa les coses difícils ja que no ens ha donat suport davant certes obres il·legals.

MS.— I l'ensenyament?

Aquí hi tenim poques competències, en no ser per agranar les escoles.

MS.— Quins altres problemes teniu per resoldre?

El més greu és el de l'assistència mèdica, encara que l'Ajuntament no hi pugui fer massa. També un problema greusim és el de la manca de llocs de feina que provoca la disminució de la població. En aquest sentit recolzam la cooperativa agrícola i des de l'Ajuntament intentarem impulsar la cooperativa de treballs artesanals que s'està creant.

De la passió del nostre poble

Jaume Santandreu

IV

MIRAU LES SEVES ESPATLES,
esclatades té les sangs,
Mirau les seves espalles,
capolades té les carns.

Pel llarg d'una trista Història
Mallorca s'ha transformat
de concubina del moro
en reina del català,
de germana aragonesa
en presa del castellà,
per acabar en esclava
de borbons i militars.

Ha passat per la desgràcia
de les pestes i les fams,
Mil voltes espoliada
per propis i per estranys.

Ha estat refugi de lladres,
de pirates i bergants,
Ha begut la fel amarga
de guerres entre germans.

Sap el gust de les cadenes,
les llenderes i els dogals,
Ha resistit les angoixes
de la venjança de sal.

Ha conegut tota costa
d'escarnis i desenganys:
Però mai per mai la TERRA
ningú havia destrossat.

Captiva, lliure o esclava,
havia el cos conservat
intacte de tota nafra,
sense cap deformitat.

Massissa al pit de montanya,
florida pel call del pla,
salvates les albuferes,
verges els seus coconars,
tota enllestida de randes
que li teixia la mar:
Lliure, captiva o esclava
havia el cos conservat.

MIRAU LES SEVES ESPATLES,
esclatades té les sangs,
Mirau les seves espalles,
capolades té les carns.

Si us queden sentits encara
per escoltar nostre clam,
obriu el doll de les llàgrimes,
obriu l'orella, germans:

Sense TERRA no hi ha Patria.
No hi ha entranya per sembrar.
Sense Terra no hi ha xeixa,
no hi ha civada ni blat.

Sense Terra no hi ha Història.
No hi ha futur ni passat.
Sense Terra no hi ha espiga
de goubança per segar.

Sense Terra no hi ha garbes
de germanor i llibertat.
Sense Terra no hi ha teules,
no hi ha foganya ni plat.

Sense Terra no hi ha vida.
Sense Terra no hi ha pa.
Sense Terra tot és pena.
Sense Terra tot és fam.

Sense Terra no hi haurà regne,
regne lliure enmig del mar.
SENSE TERRA NO HI HAURA REGNE,
REGNE LLIURE ENMIG DEL MAR.

FLORAU DONES PIETOSES,
vosaltres mares, plorau.
No plorau pels vostres homes,
plorau pels vostres infants.

No plorau pel dolor d'ara,
plorau per quan seran grans.
Ara són fills de compra,
fills de banyuts i covards.

Demà seran carn per força,
estol de desgraciats
convertits a terra estranya
en forasters emigrants.

Ja no tendrem il·loc per viure:
Tot ens hauran destrossat.
No caldrà trenar bassetges,
no hi haurà pedres per llançar.

Sense dreceres ni coves,
no tendrem cau per lluitar.
Sense muntanyes ni arbres,
amb tot l'aire enverinat.

Per la pols i la fumassa
ja no podem respirar.
Amb la mar contaminada,
de res serviran les naus.

FLORAU DONES PIETOSES,
vosaltres mares, plorau.
No plorau pels vostres homes,
plorau pels vostres infants. (bis)

SUSCRIBIU-VOS
A UNA REVISTA AL SERVEI
DE LA NOSTRA CULTURA
DEL NOSTRE POBLE

lluc

Apartat 619
PALMA DE MALLORCA

ANTIGA IMPREMTA

Oler

C/. Arquitecte Reinés, 2 - 4 - Telefon 214431 - Ciutat de Mallorca

**Admirau les Olimpiades de
Moscó en color per 2.200 pts.**
comprant un TV color

**BOLSA
DEL
TELEVISOR**

Pl. Arzobispo O. Miralles, 27 Telfs. 216550 - 224129

General Riera, 34 A. Telf. 255895

Ciutat de Mallorca

PEÑA-SON

Barón Sta. M. del Sepulcro, 6 Telf. 217183

Ciutat de Mallorca

Actualitat: "La verdad sobre el caso Savolta", de Drove

A final d'aquest mes s'estrena la pel·lícula d'Antonio Drove començada l'any 1976, acabada a finals del 79, estrenada el 80 i amb moltes dificultats per a l'adquisició degut a la legislació actual sobre "Cuota de Pantalla". I també degut als problemes que va tenir el director amb el capital de la productora. És prou conegut el fet de la victòria deguda a la lluita sindical, de Drove i el seu equip damunt els que pagaven la pel·lícula que el volien substituir a la direcció i canviar certs aspectes. Una de les característiques que veim és la falta de medís concretada a la pobresa d'exterior i a la limitació de la figuració ambiental. Però, en canvi l'estudi psicològic dels personatges hi guanya amb aquesta problemàtica d'abans.

L'estil de Drove, que amb aquesta pel·lícula ha obtingut el Premi Sant Jordi de la crítica a la millor pel·lícula de l'Estat Espanyol estrenada a Barcelona,

és el realisme crític italià, certs aspectes de Costa Gavras i una ambientació molt concreta a la Barcelona de l'any 1916.

La pel·lícula és dels fets contats per Eduardo Mendoza a l'obra editada el 1975 i amb el mateix títol i que presentava els fets reals succeïts a Barcelona en el període de la primera guerra mundial en torn a un empresari fabricant d'armes i que venia en els països en guerra mentre l'Estat Espanyol es mantenia neutral.

Els aspectes policials, el context polític, el llenguatge popular, hi són presents... Els conflictes entre els sindicats, l'intent de frenar el moviment obrer, la realitat de la burgesia catalana, els atemptats que només beneficien al capital són aspectes tractats amb profund realisme.

El periodista honrat, idealista, que vol investigar

i informar dels assassinats dels treballadors i del destí de les armes i que es convertirà en un instrument del capital, el passant d'advocat que pot estar a les classes populars però que té la pretensió d'un ascens social, la classe treballadora utilitzada i manipulada fins al punt de convertir-la amb una força passiva, l'intermediari en la venda de l'armament i que aprofita la conjuntura... la fragilitat del poder, les acusacions de conspiració... tots aquests són aspectes de un món que en aquesta pel·lícula queda reflectit i que hem de relacionar amb l'actualitat. A uns moments de necessària reflexió a tots els nivells de la vida quotidiana, l'arribada d'una pel·lícula com aquesta representa en definitiva un finestro d'aire fresc a la producció cultural i desde una òptica històrica introdueix un element molt important de debat.

Sebastià Serra Busquets

Cine-Club Eivissa

La selecció de pel·lícules que ens ofereix el Cine-Club Eivissa durant el trimestre passat fou d'excel·lent qualitat. Així, recordem "El árbol de los zuecos", "El cuchillo en la cabeza", "Quadrophenia", "La edad de oro", "Simón del desierto", "La sal de la tierra".

La programació del segon trimestre no té res a enveja al que hem vist, oferint-nos ara pel·lícules de primera qualitat i cartell, com "La verdad sobre el caso Savolta" de Antonio Drove, "El tambor de hojalata" de Volker Schlöndorff, "Cristo se paró en Ebo" de Francisco Rosal, "Hust" de Paul Morrissey i Andy Warhol, "El hombre de mármol" de Andrzej Wajda, "La audiencia" de Marco Ferreri, "La sangre salada" de John Huston y "Two-lane black top" de Monte Hellman amb James Taylor.

L'abonament és de 1.000 ptes. per 8 pel·lícules. La col·laboració que suposa culturalment l'acció del Cine-Club Eivissa és inapreciable i digna de tot elogi, i des d'aquesta redacció els enviam la nostra gratitud per l'actuació i els animem a continuar en la tasca que s'han proposat.

El boirós horitzó de l'autonomia

(Vé de pàg. 5)

costar? Un preu polític que, per cert, intenten reduir amb declaracions pintoresques com la de fa uns dies, en la que tenen la barra de dir que "ante los defectos procedimentales —sempre comuniquen en català allò que han de comunicar als de la UCD, mal empenen ni el català, ni el "valencid" que han inventat— del expediente promovido por el anterior presidente del Consejo, que asegura la falta de prosperidad de esa iniciativa autonómica, UCD-Valencia ni renuncia a su profesión de fe autonómica ni está dispuesta, en cuanto esté a su alcance, a renunciar a la consecución de nuestra autonomía con la máxima capacidad de participación y de poder solidario con las demás regiones que constituyen la unidad indisoluble de la patria española". Res més que això. Amb lo de "la patria española" inclosa perquè quede ben clar que ells estan, com sempre, per allò de "ofrendar nuevas glorias a España" com es canta als versos de l'"Himno Regional".

La broma del paràgraf està en la de "los defectos procedimentales" de l'"expediente promovido por el Presidente anterior", és a dir, el President Albiñana. La UCD i pretén que el culpable és el Sr. Albiñana? I perquè ho seria? Per haver promogut la via de l'article 151 o per no haver aconseguit que els ajuntaments amb majoria d'UCD, que són els més allunyats i rurals, on el caciquisme encara és possible, adoptaren clarament i sense subterfugis com això de "la mejor autonomía posible en el menor tiempo posible", la via del 151? Textes semblants, encara que no ho parega, poden tenir efecte en un País com el Valencià, on la premsa privada es decanta sense embuts a la UCD i l'altra als qui la paguen, és a dir, al Govern d'UCD. No hi ha informació objectiva ni hi ha, per part de l'esquerra, cap esforç substitutiu. L'esquerra —la parlamentària, que l'altra fa el que pot i no està, per tant, obligada a més— hauria com a mínim d'abandonar les ambigüitats que es multipliquen en un ambient informatiu tan lamentable. Però l'esquerra no abandona l'ambigüitat, tot al contrari, sembla conrear-la vis a saber si per inexistència o per por a adoptar posicions de les quals hauria de tornar-se'n enrera el molt convinguda als interessos "globals" dels seus partits en el conjunt de l'àmbit de l'Estat.

La situació és, doncs, ara com ara, ben poc propícia al "consentiment" autonòmic, excepte que l'esquerra parlamentària prefereixi cedir davant les exigències dels qui tenen la palia pel màxim. O l'esquerra es fa ferma en la decisió de no acceptar la via de l'article 143 —i aleshores començaria una resistència que pot ser flaca, de tres anys com a mínim, fins que les properes eleccions canviïn la correlació de forces— o l'esquerra obeeix i s'arriba a perdre les eleccions de l'hipotètic parlament de la Generalitat, el que portaria un període franquisme de domini ucdista de la situació.

Per a l'esquerra nacionalista, que pareix ben decidida a sumar esforços als voltants de qualsevol punt que s'hi pugui arribar, el temps és una carta al seu favor. Li permetrà creixer el seu mantell en la lluita d'alliberament que va més enllà de l'autonomia, és a dir, també seria útil, però, avançar més ràpidament al l'esquerra parlamentària adoptar posicions clares respecte a tot el que li veu la part de l'esquerra parlamentària que, en les seves intencions mediantes encara juga la carta de l'"alternativa de poder". Aquesta és una de les qüestions claus que s'han de mesurar històric i no es pot perdre posicions. Totes les "concessions" de l'esquerra "alternativa de poder", i l'altra esquerra que es refusa a per aquesta malgrat estar també parlamentària, són en realitat limitacions davant la UCD que continuaria limitant les llibertats democràtiques aconseguides. No estaria més que l'esquerra nacionalista obligada a una "resistència" activa. La situació s'acabarà, i serà com així, en poc temps. De moment, però, ningú avança iniciatives per sortir-ne de l'impasse.

REVISTES

ravanet

verd

2

RAVANET VERD. Fullets de dibuix i poesia científica.

Revista feta per un grup de campaners juvenils que practiquen la llibertat d'expressió i d'imaginació. Amb els poemes i els dibuixos transparenten les seves convulsions interiors i el seu desig d'omplir amb experiències de tot signe (eròtiques, fantàstiques, patriòtiques) cada instant de la seva joventut, tan intensa i tan fecunda. Aquesta revista és la mostra d'una creativitat que neix lliure i en català, demostrant així com, en un poble qualsevol de la nostra Mallorca, és possible desbaratar els objectius de pre-

democratització i d'alienació nacional que el colonialisme cultural nord-americà i espanyol pretenen. Aquesta revista, amb la poesia i amb la imaginació, ens anuncia que encara és possible la llibertat.

LLIBRES

Agraïm a en Pere Morey el present que ha fet a "MS" de "Rondalles per als qui les saben totes", a la dedicació que ens ha fet ens desitja que ens identifiquem amb en Bernadet i en Pere Sagram.

Cartes a "Mallorca Socialista"

Carta oberta als homes i dones de Calvià

Des de fa un parell de mesos, dins d'aquesta revista que vol arribar a tota la gent de Mallorca, surt una secció que du per títol "Presència i Opinió" que vol esser una finestra per totes aquelles persones que poques vegades els deixen parlar. Persones d'aquells pobles que poques vegades se poden expressar. Vaig veure, content aquesta nova secció. Vaig dir: des d'una revista socialista i nacionalista se farà una crida a la gent del meu poble i a la de tota la part forana de la nostra illa perquè parlem, perquè ens moguem, perquè lluitem per la nostra terra. Emperò me vaig recordar de com està el nostre poble: MORT! I no és que estigui mort perquè no hi ha res que fer. NO! És el nostre un municipi de ciment, la costa, les platges massificades... Problemes d'indole laboral, culturals, urbanístics, etc., en tenim un bon caramell.

Aquí ningú no es coneix. Ningú no conversa. La nostra llengua és ignorada. És per això que faig, modestament, a tots aquells homes i dones sigui quina sigui la seva procedència o la seva cultura, una crida. Facem qualsevol cosa perquè el nostre poble no sigui pedreria, o un lloc "mar-chós" per als turistes. Fa per això que hem de potenciar les coses del nostre poble, hem de parlar a la gent, al poble. Tots hem de participar activament en la vida del nostre poble, pressionem, reivindicuem actes culturals, populars, mallorquins, conferències, taules rodones. Agrupem-nos. M'agradaria que tots els que viviu a Calvià, penassau, és així com volem al nostre poble? Crec que dirieu que no. Però no farem res si ens quedem mans plegades. Parlem als cafès, als llocs de feina, i ja ens trobarem després aquells que volem la nostra Mallorca lliure i socialista. No oblidem que en aquest racó sempre podreu estar presents.

Un de Portals Nous

Art

Gerard Matas: El bon salvatge

Gerard Matas pertany al món de la intuïció, de la vitalitat, de la espontaneïtat, del gest. Es mou dins un món on la teorització, el raciocini, el projecte i el disseny juguen un paper absolutament secundari o gairebé nul a l'hora de la realització artística. Potser a la nostra societat, endarrerida i marginal, ens representa molt millor el geni espontani i salvatge de Gerard Matas que els lectors de revistes d'art cuinades dins els àmbits d'avantguarda d'Europa i els Estats Units, atents a posar-se a to amb les darreres novetats de l'illa enllà. Mallorca necessita un art modern, actualíssim. Però dubtam molt que cert avantguardisme sorgís i nodrís de la concreta realitat de les societats occidentals industrialitzades i consumistes, puguin arrelar amb èxit a la nostra illa. Miracles de l'or turístic a part, Mallorca no ha canviat encara prou, sobretot no ha madurat encara prou per servir de fonament sòlid i estable dels corrents artístics de les grans societats d'Occident.

No es tracta, certament, de fer l'apologia dels pastissers fabricants d'olis amb la caseta, la mar i la muntanya. Dissortadament la seva decadència vendrà només si la nostra burgesia local arriba a superar el certificat d'estudi primari en el terreny de l'art i comença a exigir, als artistes locals que vulguin servir-la, una plàstica que faci realitat els seus somnis. La misèria de l'art a Mallorca és la misèria intel·lectual, artística i política de la nostra esquifida, provinciana i ridícula burgesia. El panorama, analitzant la relació art/societat, resulta absolutament descoratjador. L'art tradicional mor a mans de l'evolució social. Allora que moren els nostres darrers grans artesans, creixen els practicants d'un neo-rusticisme depauperat i totalment "kitsch". L'art burgès presenta un desolador aspecte on un batalló de pinzellaires i picapedrers vulnereu les més elementals normes acadèmiques i es crien fama de gens dins la paròquia local que els alimenta. I quant a avantguardes no disposen d'un cos social prou evolucionat per sustenir experimentalismes d'encuny nordamericà o europeu.

Creim que és dins la via de la subjectivitat salvatge on l'art a Mallorca dona els seus millors fruits: Miquel Rives Bagur, Miquel Brunet, Jaume Mercant... I ara les meravelloses escultures —admirades per tot un Joan Miró— d'aquest bon salvatge de l'art que es diu Gerard Matas.

Redacció

MALLORCA SOCIALISTA

Ci. Temple n.º 7 - Ciutat de Mallorca - I

Tels. 22 14 14 - 22 16 26

BUTLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom _____

Adreça _____

Població _____ Tel. _____

M'interessa una subscripció.

☐ Anual 500 ptes.

☐ Anual 1.000 ptes. (Ajuda)

Forma de pagament

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc _____ Suc. _____

Compte n.º _____ Títular _____

☐ Enviaré l'import Taló n.º _____

Gir Postal

Signatura _____

Per la vostra comoditat (i la nostra) domiciliem els pagaments al banc

Gabriel Oliver (Majoral), conseller

"En atribucions el Consell de Mallorca està molt per davall de qualsevol Ajuntament"

"Un home jove, compromès directament en la lluita pel recobriment de la nostra identitat cultural i nacional. Un lluitador que aporta l'energia de la seva joventut a la tasca de reconstruir i d'alliberar el

nostre poble". Amb aquestes paraules "Mallorca Socialista" presentava fa un any el candidat, i, avui, Conseller del Consell Insular de Mallorca Gabriel Oliver, més conegut com a Biel Majoral. Aquestes són les seves respostes.

Mallorca Socialista: Quin és el balanç d'un any d'activitat del Consell de Mallorca?

—Crec que el balanç no és gaire positiu a aquest ens, ja que ha sofert el desavantatge de dependre molt directament del Consell General Interinsular, sobre tot durant l'any 1.979, i evidentment hi ha hagut una confusió de competències. Ho signifiqui per una part el canvi de nom de la Diputació pel de Consell Insular i per tant un envitricollament burocràtic, i d'altra banda un desconcert d'organització.

MS: Fins a quin punt no ha estat un any d'inactivitat real, desfasada només pels fets puntuals, sovint de caire merament administratiu?

—Això és el que volia dir en certa manera. El Consell no té cap atribució política, en aquest sentit està molt per davall de qualsevol ajuntament. Les discussions, al marge de les mocions i qualche preg, són de caire administratiu, qüestions de subvencionament i cooperació així com també de disposar d'una quantitat de doblers que han d'anar repartint. Si és feia qualque debat aquest havia de passar al Consell General Interinsular, en un principi tenia una mica d'alciant, ja que els plenis de l'Interinsular eren a porta tancada, però una vegada canviat el reglament allà on es fa el mínim parlamentarisme (sense competències) és a aquest ens i no al de Mallorca.

MS: Quina activitat política ha dut endavant el Consell?

—L'activitat política en certa manera està per fer, ara bé a partir del més de gener hi ha hagut moltes més discussions i contactes referents als programes d'actuació de cada comissió informativa, la qual cosa ha estat la més positiva ja que no es

podran donar tantes arbitratjats, a l'hora de programar com es donaven a la passada Diputació. Per exemple si a la Comissió de Cultura tenim un programa aprovat per majoria serà difícil sortir-se'n per a fer concessions de qualsevol tipus. Així els organismes públics i entitats o bé ciutadans que vulguin demanar ajuda sabran com ho podran fer i amb quins criteris se'ls seran concedits.

MS: Des del moment que ha assumit, des de principi d'any, majors competències, s'ha notat un canvi en el treball del Consell Insular?

—Crec que sí, més encara, ara la gent sap on acudir per demanar informació i no com abans que es perdia el cervell cercant i cercant.

MS: Fins a quin punt no ha impedit la tasca normal del Consell Insular, el fet de que es produïen força interferències amb el C.G.I.?

—Mira, si el C.G.I. no fugia de la nostra seu això serà un desgavell. Tenc la impressió que amb aquest procés de transferències els consellers Interinsulars estaran molt avorrits i enfadats i en lloc d'exigir competències a l'administració central miraran d'arreglar-ne dels Consells Ins., que si això surt de l'àmbit estrictament Illenc i havia de passar a l'Interinsular eliminant casos per altra part que, subtilment, es comencen a donar-se. Mentre els consells no puguin tractar directament alguns assumptes amb l'administració Central les interferències i el sentit d'importància hi seran implícits. El Consell I. de Menorca se n'ha sabut sortir millor amb això de les responsabilitats dels consellers però tenc por que trobaré problemes de

"fegalist" i sense cap dubte els menorquins senten com a més seu el Consell que no els mallorquins.

MS: Quina ha estat la feina del consellers nacionalistes socialistes fins als ens preautonòmics?

—La nostra actitud ha estat de fer una política realista. Dels 24 Consells dos ho eren pel PSM i 9 es el conjunt de tota l'oposició a la força majoritària que és la UCD. És un absurd pensar que poden canviar la política continuista. Hem estat crítics en les coses que no veïem clares. Hem votat en contra de les propostes que eren contràries al nostre concepte de societat i hem anat per felna a les tasques que ens han confiat, en certa manera podem haver fracassat o triunfat, cal tenir present que no ha canviat quasi res. Oposar-se a tot sistemàticament en aquests moments no ens conduiria a res.

MS: No ha estat, per ventura, excessivament testimonialista, la vostra feina?

—Què vol dir això de testimonialista?, és esser testimonialista assistir a totes les reunions i dir-hi la teva?

Si testimoni vol dir ser testimoni d'alguna cosa, efectivament hem fet testimoni de no cedir en res, amb ambigüitats i de denunciar coses que crïem que eren un stampat a Mallorca.

El PSM fou el primer partit que en un ple (per ventura de sords) va demanar la redacció d'un estatut d'Autonomia ràpid, el mes de maig, ha passat un any i... res. Per ventura varem esser testimonials.

MS: I a partir d'ara, què?

—Luitar, sofrir, esperar, gemegar i molts d'altres verbs de totes les conjugacions.

GERARD MATAS

ABRIL — MAIG 1980

PINTURES - ESCULTURES

4 GATS

GALERIA D'ART

C/ Sant Sebastià, 2 i 3 tel. 22 64 93 Ciutat de Mallorca